

**TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
ÄRIKORRALDUSE INSTITUUT
MAJANDUSTEADUSKOND**

Majandusarvestus

Katre Migur

**IFRS 16 TULENEVATE MUUDATUSTE MÕJU BSH HOME
APPLIANCES AB MAJANDUSTULEMUSTELE JA
FINANTSNAITAJATELE**

Lõputöö

Juhendaja: Pille Kaarlõp *MA*

Tallinn 2017

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. ORGANISATSIOONI JA IFRS 16 TUTVUSTUS	5
1.1. BSH Home Appliances AB tutvustus	5
1.2. IFRS 16 tutvustus.....	11
IAS 17 ülevaade	11
IFRS 16 ülevaade	12
IFRS 16 nõuded kasutusrendis vara ja kohustuste kajastamisel bilansis	14
IFRS 16 muudatused rendileandjale.....	14
2. IFRS 16 RAKENDAMISE MÕJU ETTEVÕTTELE	15
2.1. Vertikaalanalüüs	17
2.2. Suhtarvuanalüüs.....	19
2.2.1. Likviidsus ja maksejõulisus.....	20
3.2.2. Toimimissuhtarvud.....	24
3.2.3. Kapitali struktuuri suhtarvud	28
3.2.4. Tegevuse marginaalid ja rentaablussuhtarvud.....	32
2.3. Hinnang.....	37
KOKKUVÕTE	39
VIIDATUD ALLIKAD	42
LISAD	44
SUMMARY	52

SISSEJUHATUS

2016. aasta jaanuaris võeti vastu seaduse muudatus IFRS 16, mis muutub alates 2019. aasta 1. jaanuarist kõigile *International Financial Reporting Standardit* (edaspidi IFRS) rakendavatele majandusüksustele kohustuslikuks.

Teema on aktuaalne ja uue standardi kasutusele võtmine toob endaga kaasa muudatusi nii bilansis, kasumiaruandes kui ka rahavoogudes, tõstes seni bilansivälisena kajastatud rendivara ning kohustised põhiaruannetesse ning muutes info välistele infotarbijatele paremini kättesaadavaks ja andmed enam võrreldavaks.

Lõputöö eesmärgiks on hinnata millisel määral mõjutavad IFRS 16 muutusest tulenevad kasutusrendi kajastamise nõuded BSH Home Appliances AB majandusaruandeid ja erinevaid finantsnäitajaid.

Töö esimeses osas tutvustatakse majandusüksust BSH Home Appliances AB (edaspidi BSH), mille baasil on antud standardi muutusi analüüsitud. BSH Home Appliances AB kuulub kontserni BSH Hausgeräte GmbH, mis on number üks kodumasinate tootja Euroopas ning maailmaturul hõivab ta teise koha.

Töö esimese osa teises alapunktis antakse ülevaade nii IFRS 16 standardist kui ka standardist IAS 17, mida uus standard asendama hakkab ja kaasnevatest muutustest ning selle standardi loomise vajadusest.

Töö teises osas vaadeldakse lähemalt IFRS 16 tingitud muutuste mõju BSH Home Appliances AB majandusüksuse näitel, võttes aluseks 2016 majandusaasta bilansi, kasumiaruande ja rahavood. Korrigeeritakse antud aruandeid selliselt, et need vastaks IFRS 16 esitatud arvestuspõhimõtetele ning koostatakse arvestuslikud aruanded. Baas- ning arvestuslike aruandeid võrreldes soovitakse jõuda hinnanguni, kas ja millisel määral IFRS 16 sätestatu omab nimetatud majandusüksuse majandustulemustele ja finantsnäitajatele mõju.

Lõputöö esimeses ettevalmistavas etapis määratakse kindlaks analüüsi eesmärgid, kogutakse andmeid kasutusrendi tingimustel kasutatava vara kohta, moodustatakse valim IFRS 16 nõuetekohaseks kajastamiseks sobivatest varadest ning eraldatakse rendimaksumustest lisakulud.

Korrigeeritakse 2016. aasta aruandeid esimeses etapis saadud andmetega ning kapitaliseeritakse kasutusrendis olev ning nõuetele vastav vara, mille tulemusel saadakse 2016. arvestuslikud aruanded.

Teostatakse horisontaalanalüüs, mille käigus vaadeldakse ning võrreldakse 2015., 2016. ning 2016. arvestusliku perioodi vastavaid näitajaid.

Viiakse läbi vertikaal- ehk struktuurianalüüs, mille käigus arvutatakse aruandeüksuste osakaal terviku suhtes ning võrreldakse 2015., 2016. ning 2016. arvestusliku perioodi vastavaid näitajaid.

Teostatakse suhtarvuanalüüsid, mille käigus arvutatakse erinevad suhtarvud erinevatesse finantsnäitajatesse. Võrreldakse 2015, 2016. ning 2016. arvestusliku perioodi vastavaid näitajaid

Hinnatakse vaatluse all olevaid perioode, et määrata ettevõtte üldine seis ning samas võrrelda 2016. aasta tulemit ja IFRS 16 nõuetekohasel kajastamisel saadud arvestuslike aruannete põhjal arvestatud tulemit. Kõiki analüüse hinnatakse individuaalselt, et jõuda tervikliku hinnanguni.

1. ORGANISATSIOONI JA IFRS 16 TUTVUSTUS

Käesolevas peatükis on antud ülevaade majandusüksusest BSH Home Appliances AB ja 2019. aasta 1. jaanuarist rakendatavast standardist IFRS 16.

1.1. BSH Home Appliances AB tutvustus

BSH Home Appliances AB (edaspidi BSH) on BSH Finance and Holding GmbH tütarettevõte, mis omakorda kuulub 1967. aastal Siemens AG ja Robert Bosch GmbH ühinemisel asutatud kontserni BSH Hausgeräte GmbH. Erinevaid kodumasinaid toodetakse 40 tehases, mis asuvad Saksamaal, Hiinas, Prantsusmaal, Kreekas, Indias, Peruus, Poolas, Venemaal, Slovakkias, Sloveenias, Hispaanias, Türgis ja Ameerika Ühendriikides.

2016. aasta seisuga oli BSH Hausgeräte GmbH tööandjaks enam kui 58 tuhandele töövõtjale, värvates viimase aastaga juurde 1800 töötajat.

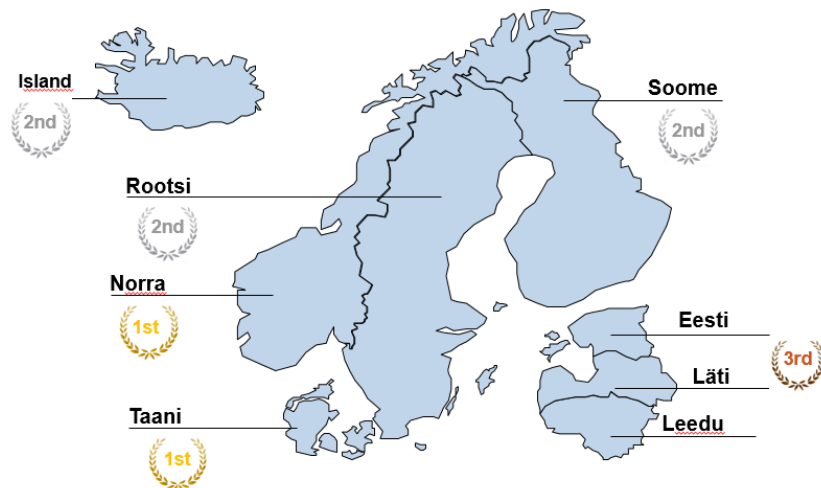
BSH Hausgeräte GmbH müügitulu oli 2016. aastal 13 miljardit eurot, kasvades viimasel majandusaastal 7%, edestades sellega eelmiste perioodide tulemusi. Müügituludest 4,4% investeeritakse uuringutesse ja arendustegevusse, võimaldades niin tõusvat arengut.

2016. aastal oli BSH Euroopas suurim kodutehnika tootja ning kogu maailmas teisel kohal.

Alates 2015. aastast on BSH Hausgeräte GmbH täielikult Robert Bosch GmbH omandis.

BSH Home Appliances AB kui Põhja-Euroopa peakontor

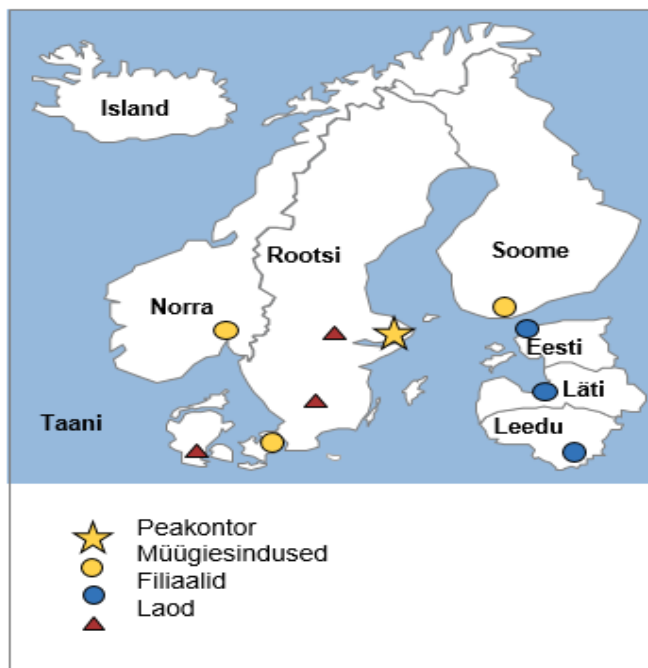
2015. aastal tõusis BSH Home Appliances AB Põhja-Euroopa suurimaks kodumasinate tootjaks, omades riikide lõikes järgmisi turupositsioone (Joonis 1):

Joonis 1. BSH Home Appliances AB BSH positsioonid Põhja Euroopa turuosas

Allikas: autori koostatud

BSH Home Appliances AB peakontor asub Stockholmis omades tütaretevõtteid Norras, Taanis, Soomes ning filiaale Eestis, Lätis, Leedus. (Joonis 2)

Joonis 2. BSH Home Appliances AB BSH Põhja Euroopa peakontor

Allikas: autori koostatud

Tooted

Tootevalikusse kuuluvad suured kodumasinad nagu ahjud, nõudepesumasinad, külmikud ja pesumasinad, aga ka väiksemad kodumasinad nagu kohvimasinad, triikraud, tolmuimejad jne. Tooted on tuntud just oma kõrge kvaliteedi ning läbimõeldud disaini poolest.

Tuntumad brändid:

Bosch

Boschi bränd on eelkõige tuntud kõrge kvaliteedi ja pikaealisuse poolest, mis väljendub ka hinnakvaliteedi suhtest tulenevalt maksumuses. Laia tootevalikusse kuuluvad nii suured kui ka väikesed kodumasinad. Suurt tähelepanu pööratakse niinimetatud „*Green Technology Inside*“ tootesarjale, kuhu kuuluvad ressursse säästvad tooted.

Siemens

Siemens paistab silma eeskätt oma innovaatiliste ja uuenduslike lahendustega nii tehnoloogias kui disainis. Tootevalikus on enamuses suured kodumasinad. Siemens kuulub Boschiga samasse hinnaklassi.

Gaggenau

Gaggenau on juhtiv Saksa bränd, mis vastab ka kõrgema kvaliteedidootusega tarbija nõuetele. Pika ajaloo jooksul on väljakujunenud kõrged nõuded traditsioonilistele ja kvaliteetsetele materjalidele, mida järgitakse ka tänapäeval. Sellest tulenevalt on Gaggenau hinnatase tunduvalt kõrgem Boschist ja Siemensist. Tootevalikus on peamiselt köögitehnika.

Neff

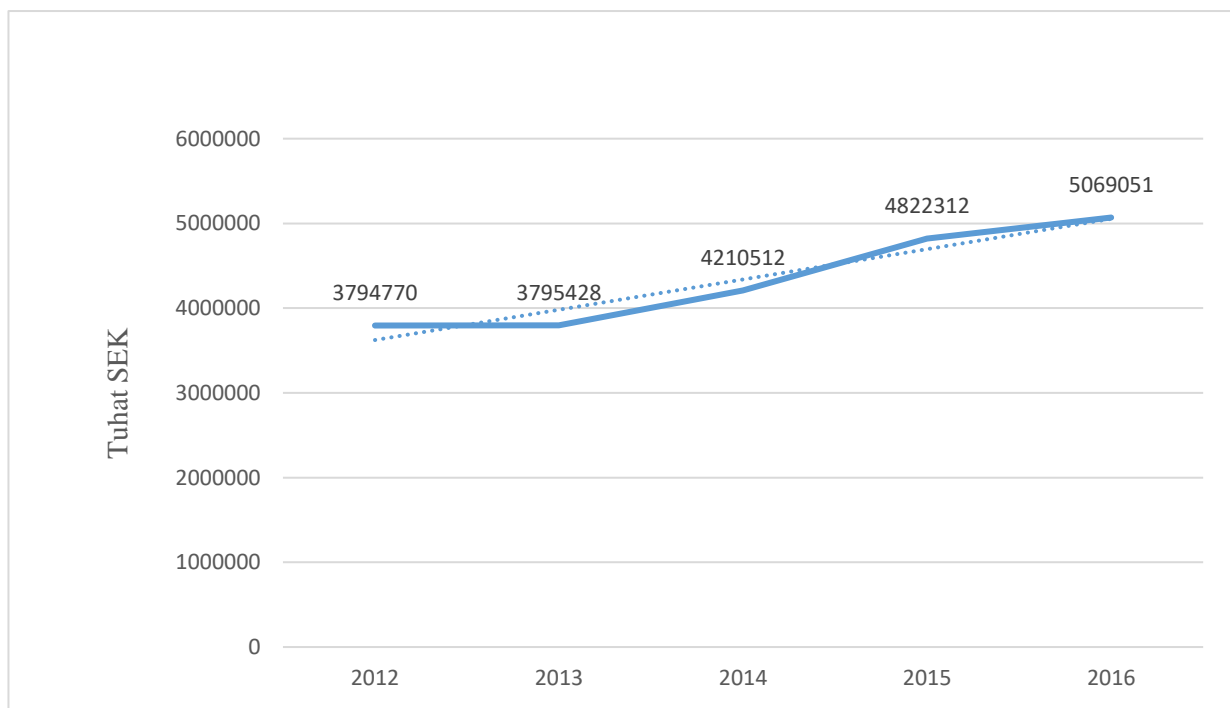
Neff on bränd, mida eksklusiivselt vahendavad ainult disainerettevõtted, seega jaemüügist pole võimalik seda kaubamärki kandvaid tooteid soetada. Tootevalikusse kuuluvad peamiselt suured kodumasinad. Hinnaklassi poolest ületab veidi Boschi ja Siemensit.

Peale esindusbrändide kuuluvad valikusse veel kvaliteetsed, kuid märksa taskukohasema hinnaga tooted järgnevatelt kaubamärkidelt:

- Thermador
- Constructa
- Viva
- Ufesa
- Junker
- Zelmer

BSH Home Appliances AB müügikäive ja kasum

Vaadeldes viimase viie aasta müügikäivet on näha jätkuvat kasvutrendi. 2012. ja 2013. aastal oli müügitulu 3,8 miljardit SEK . 2014. aastast hakkas käive kasvama, olles 2015. aastal miljardi SEK võrra suurem kui 2013. aastal. 2016. aastal jätkab müügitulu kasvu, kuigi on märgata mõningast kasvutempo aeglustumist. (Joonis 3)

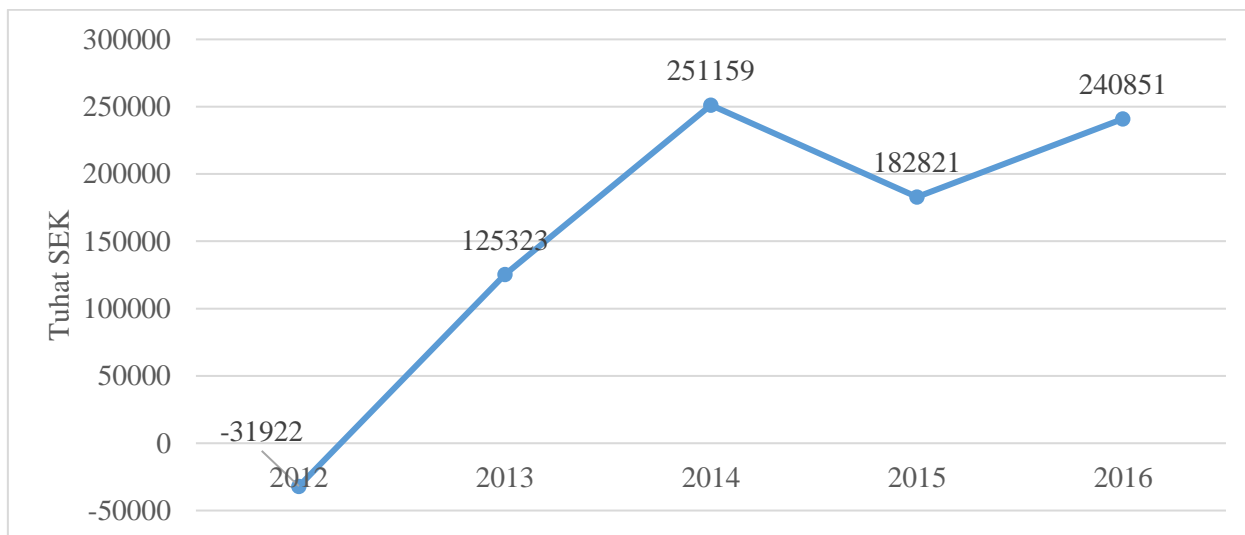

Joonis 3. BSH Home Appliances AB müügikäive

Allikas: autori koostatud

2012. aastal oli ettevõttel kahjum 32 miljonit SEK. Aastaks 2014 kasvas kasum aga juba viie aasta kõrgeimale tasemele, jõudes 251 miljoni SEK-i juures. 2015. aastal kasum langes kuid 2016. aasta EBT tõusis taas lõpetades aasta kasumiga enne makse 241 miljoni SEK-i juures. (Joonis 4)

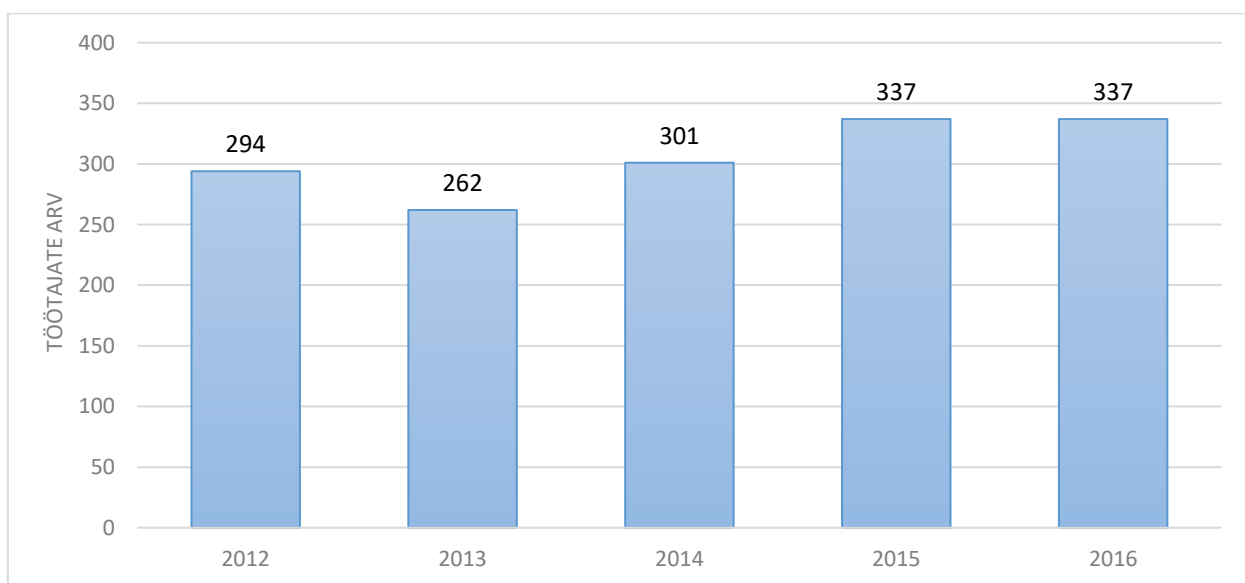

Joonis 4. BSH Home Appliances AB kasum enne makse (EBT)

Allikas: autori koostatud

BSH Home Appliances töötajate arv

2016. aastal oli BSH Grupp tööandjaks enam kui 58 300 töötajale, nendest 337. töövõtjale oli tööandjaks BSH Home Appliances AB. (Joonis 5)

Joonis 5. BSH Home Appliances AB töötajate arv

Allikas: autori koostatud

Kuigi 2015. ja 2016. aastal jäi BSH Home Appliances AB töötajate arv samaks, oli riikide lõikes siiski muutusi. Rootsis töötajate arv vähenes ning Eestis töötajate arv kasvas, põhjuseks samaväärse kvalifikatsiooniga tööjõu suhteline odavus Eestis Rootsiiga võrreldes (vt Tabel 1).

Tabel 1. BSH Home Appliances AB keskmine töötajate arv riikide lõikes 2015. ja 2016. aastatel

Keskmine töötajate arv		
	2016	2015
Rootsi	308	320
Eesti	21	9
Läti	2	2
Leedu	6	6
Kokku	337	337

Allikas: autori koostatud

BSH Home Appliances AB on Euroopa kodumasinade turul olulise osakaaluga majandusüksus, turustades erinevaid brände, nii nõudlikematele kui ka hinnatundlikematele tarbijatele. Ettevõtte on läbi aastate suutnud kasvatada müügikäivet, ületades püstitatud eesmärke ning kasvatades kasumit.

1.2. IFRS 16 tutvustus

Alates 2019. aasta 1. jaanuarist muutub kõigile *International Financial Reporting Standardit* (edaspidi IFRS) rakendavatele majandusüksustele kohustuslikuks uus standard – IFRS 16 Rendid (ing. k. *Leases*), mis sätestab kasutus- ja kapitalirendi kajastamist.

Muudatusteks andsid tõuke välised infotarbijad. Kuna IAS 17 tuginedes tuli kasutusrendi põhimõttel kasutatavat vara kajastada bilansiväliselt ei olnud vastav informatsioon välistele infotarbijatele enamasti kättesaadav. Info kasutusrendiga kaasnevate kohustuste kohta on leitav aastaaruannete lisades, kuid sageli tuleb välistel infotarbijatel hinnanguid anda vaid põhjaruannetele tuginedes.

Rahvusvaheliste Standardite Nõukogu (edaspidi IASB) poolt 2016. aastal välja antud uus standard kaotab erisused kasutus- ja kapitalirendi vahel, tuues seni bilansivälised kasutusrendi tingimustel kasutatavad varad ning kohustised põhjaruannetesse. Uus standard hakkab asendama seni rendiarvestust reguleerinud standardit IAS 17, mis kehtib alates 01.jaanuarist 2005.

IAS 17 ülevaade

IAS 17 Rendid (ing.k. *Leases*) sätestab raamatupidamislikud arvestuspõhimõtted ja rendilepingutele kohaldatavad avalikustamismõõded, mis kehtivad nii rendileandjatele kui ka rendilevõtjatele. Liisingud peavad olema liigitatud kapitalirendiks ja kasutusrendiks .(1)

Kas tegemist on kapitalirendi või kasutusrendiga, sõltub pigem tehingu sisust kui vormist. Kapitalirendiks liigitatakse näiteks järgmistel juhtudel:

- Omand läheb rendilepingu lõppedes üle rendilevõtjale
- Rentnikul on võimalik osta lepingu vara õiglasest väärtusest oluliselt madalama hinnaga selle võimaluse realiseerumise kuupäeval ning on mõistlik eeldada, et seda võimalust kasutatakse

- Rendiperiood hõlmab enamiku vara majanduslikult kasulikust elueast, isegi kui lepingu lõppedes omand üle ei lähe.
- Rendi jõustumise kuupäeval on rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtus ligilähedaselt sama suur kui renditava vara õiglase väärtus
- Renditud vara on spetsiifiline ja ainult rentnik saab seda ilma olulisi muudatusi tegemata kasutada.(1)

Kasutusrenti kajastatakse IAS 17 lähtuvalt bilansiväliselt.

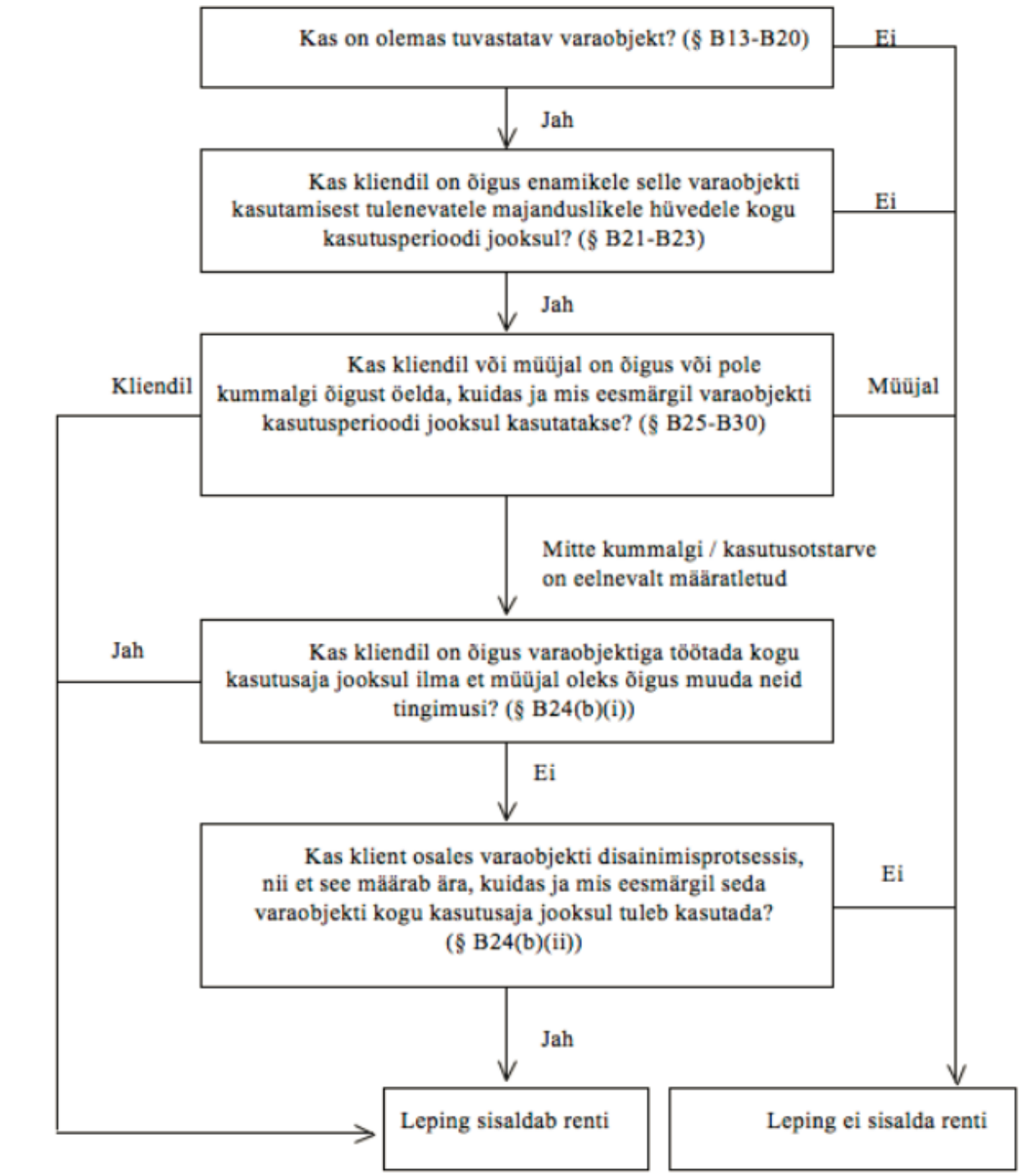
IFRS 16 ülevaade

IFRS 16 kaovad erisused kapitali- ja kasutusrenti kajastamisel. Kõiki liisinguid hakatakse kajastama sarnaselt IAS 17 sätestatud kapitalirendi kajastamise nõuetele. Liisingud kapitaliseeritakse liisingumaksete nüüdisväärtuses kas vara või põhivarana. Kui rendi makseid tasutakse pikema perioodi vältel, näiteks graafiku alusel, tuleb tulevaste perioodide rendimaksed kajastada kohustistena.(2)

IFRS 16 kohaselt ei pea kapitaliseerima lühiajalisi rendilepinguid, mille periood on alla 12 kuu, ega väheväärtuslikke varasid.

Oluline on ka eemaldada varade maksumusest teenused, nagu näiteks hoone rendist puhastusteenuse osa, autorendist hooldus või rehvide ladustamine.

Kasutusrendi lepingute kajastamisel tuleb veenduda, kas tegemist on tuvastatava varaga nagu maja, korrus, ladu, auto jne või vara millest kogu saadava tulu saab majandusüksus – need varad tuleb kapitaliseerida. Rendilepingu tuvastamiseks saab kasutada skeemi (Joonis 6):

Joonis 6. Rendilepingu tuvastamise skeem

Allikas: IFRS 16 § B31 (3:91)

IFRS 16 nõuded kasutusrendis vara ja kohustuste kajastamisel bilansis

Rendilevõtja peab kajastama raamatupidamisbilansis või avalikustama aruande lisades:

- kasutusrendis varaobjektid teistest varaobjektidest eraldi real. Kui ta seda raamatupidamisbilansis ei tee, siis peab ta:
  - kajastama kasutusrendis varaobjektid samal real, kus ta kajastaks teisi sarnaseid objekte, mis on majandusüksuse omad;
  - avalikustama millisel real raamatupidamisbilansis kasutusrendis varaobjektid sisalduvad.
- rendikohustised eraldi teistest kohustistest. Kui ta seda raamatupidamisbilansis ei tee, siis peab ta avalikustama, millisel kohustiste real raamatupidamisbilansis need kohustised sisalduvad.

Antud nõue ei laiene kasutusrendis olevale varale, mida käsitletakse kui investeringut.(4)

IFRS 16 kajastamisega tulevad bilansis nähtavaks kõik olulised kohustised, samas kasutusrendi tingimustel kapitaliseeritud põhivara võib näidata ettevõtte likviidsust tegelikust madalamana. Teisalt võib majandusüksuse tegevusest sõltuvalt olla vajadus sarnase põhivara järele, kuid rendilepingu lõppedes ei ole alati võimalik sama soodsatel tingimustel vajalikku ning sobivat vara leida, mis omakorda tooks kaasa varasema perioodiga võrreldes märkimisväärselt suuremad kulud, mida aruanne ei võimaldaks hinnata, eriti kui kasutatakse võimalust kajastada nii kapitalirendi kui kasutusrendi lepingu alusel kasutatavad varad raamatupidamisbilansis samal real.

IFRS 16 muudatused rendileandjale

Oluline on teada, et rendileandjate jaoks IFRS 16 olulisi muudatusi ei too, nõuded kapitalirendi ja kasutusrendi kajastamisele jäävad sarnaselt IAS 17 sätestatule samaks.

Uus standard täiendas mõningal määral nõuet avalikustada aruande lisades teavet rendileandja riskide kohta (2).

Andmete kogumisel ilmnes, et rendileandjad ei ole valmis väljastama IFRS 16 seaduse kohaseks kajastamiseks vajalikke andmeid vajaliku täpsusega (rent ei ole hõlpsasti muudest teenustest eraldatav), kuna vastava sisuga informatsiooni järele on puudunud varasem nõudlus. Kuigi IFRS 16 otseselt ei muuda nõudeid rendileandja lepingute senisele kajastamisele, tuleb rendileandjatel arvestada, et rendilevõtjad, kui välised infotarbijad, vajavad lähitulevikus informatsiooni enam segmenteeritult.

2. IFRS 16 RAKENDAMISE MÕJU ETTEVÕTTELE

Antud uurimuses vaatleme lähemalt IFRS 16 tingitud muutuste mõju BSH Home Appliances AB majandusüksuse näitel, võttes aluseks 2016. majandusaasta bilansi (Lisa 1), kasumiaruande (Lisa 2) ja rahavood (Lisa 3). Korrigeerime antud aruandeid selliselt, et need vastaks IFRS 16 esitatud arvestuspõhimõtetele ning saame arvestuslikud aruanded. Baas- ning arvestuslike aruandeid võrreldes soovime jõuda hinnanguni, kas ja millisel määral IFRS 16 sätestatu omab antud majandusüksuse majandustulemustele ja finantsnäitajatele mõju.

Uurimuse esimeses ettevalmistavas etapis määratakse kindlaks analüüsi eesmärgid, kogutakse andmeid kasutusrendi tingimustel kasutatava vara kohta, moodustatakse valim IFRS 16 nõuetekohaseks kajastamiseks sobivatest varadest ning eraldatakse rendimaksumustest lisa kulud.

Korrigeeritakse 2016. aasta aruandeid esimeses etapis saadud andmetega ning kapitaliseeritakse kasutusrendis olev ning nõuetele vastav vara ning saadakse 2016. aasta arvestuslikud aruanded.

Teostatakse horisontaalanalüüs (Lisa 4,5), mille käigus vaadeldakse ning võrreldakse 2015., 2016. ning 2016. arvestusliku perioodi vastavaid näitajaid.

Teostatakse vertikaal- ehk struktuurianalüüs (Lisa 6,7), mille käigus arvutatakse aruandeüksuste osakaal terviku suhtes ning võrreldakse 2015., 2016. ning 2016. arvestusliku perioodi vastavaid näitajaid.

Viiakse läbi suhtarvuanalüüsid (Lisa 8), mille käigus arvutatakse erinevad suhtarvud erinevatesse finantsnäitajatesse. Võrreldakse 2015., 2016. ning 2016. arvestusliku perioodi vastavaid näitajaid

Hinnatakse vaatluse all olevaid perioode, et määrata ettevõtte üldine seis ning samas võrrelda 2016. aasta tulemit ja IFRS 16 nõuetekohasel kajastamisel saadud arvestuslike aruannete põhjal arvestatud tulemiga. Kõiki analüüse hinnatakse individuaalselt, et jõuda tervikliku hinnanguni.

IFRS 16 muudatused toovad endaga kaasa majandusüksuse jaoks uusi väljakutseid. BSH Home Appliances AB juhtkond on püstitanud IFRS 16 muudatustega seoses järgmised ülesanded:

- inventeerida kasutusrendi lepingud ja vara eesmärgiga selekteerida välja valim, mida tuleb kapitaliseerida
- kas olemasolevate IT lahendustega on võimalik tekkinud vajadust katta või on vajadus otsida uusi tehnilisi lahendusi andmete nõuetekohaseks kajastamiseks
- hinnata kuidas mõjuvad IFRS 16 tulenevad muudatused majandustulemusi
- hinnata kas ja millisel määral on mõjutatud tulevaste perioodide eelarved ja finantsplaanid.

Uurimuse käigus püüame võimaluste ning olemasoleva informatsiooni piires anda hinnangu püstitatud ülesannetele.

Andmete kogumisel on eraldatud väheväärtuslik ja alla aastase kasutusperioodiga bilansiväline vara ning eraldatud rendimaksetest muud lisateenused. Sõidukite kasutusrendi kohta andmete kogumisel ei õnnestunud rendimaksetest eraldada selles sisalduvat intresside osakaalu, kuna rendileandjatel puudub valmisolek vastavasisulise informatsiooni avaldamiseks. Ka rendilepingud on sõlmitud kogusummale, milles ei väljendu intressimäär, ega ka lisateenused. Tegemist on tuvastatava varaga, millest kasutusperioodi jooksul saadavad hüved vara kasutamisest jäävad rendilevõtjale. Sõidukite osakaal moodustab kasutusrendi tingimustel kasutatavatest kapitaliseeritavatest varadest 25% ja 75% moodustavad kontori- ning teenindus-pindade rendid. Eesti, Läti ja Leedu kapitaliseeritavad varad ning kohustised on konverteeritud eurodest Rootsi kroonideks 31.12.2016. kuupäeva valuutakursiga, mille kohaselt 1 euro on võrdne 9,6318 Rootsi krooniga.

Arvestusliku bilansi koostamisel on IFRS 16 muutusele vastavalt suurendatud põhivarasid kasutusrendi tingimustel kajastatavate varade väärtuse võrra, kokku 39 971 tuhande Rootsi krooni võrra, mida omakorda on korrigeeritud 2016. aasta arvestusliku amortisatsiooniga 11 785 tuhat Rootsi krooni, saades lõplikuks muudatuseks 28 186 tuhat Rootsi krooni (Lisa 1). Materiaalne põhivara suurenes kaks korda, tuues kaasa põhivara suurenemise 24%, 116 539 tuhandelt Rootsi kroonilt 144 725 tuhande Rootsi kroonini (Lisa 4).

Lühiajalised kohustised suurenesid 395 tuhande Rootsi krooni võrra ning pikaajalised kohustised 16 791 tuhande Rootsi krooni võrra moodustades kogu muutuse kohustustes 28 186 tuhat Rootsi krooni (Lisa 1), suurendades kohustusi 2,5% (Lisa 4).

Kasumiaruandes vähenesid tegevuskulud 11 785 tuhande Rootsi krooni võrra (Lisa 2) põhjustades kogu muutuse 1,7%. Põhivara kulum ja väärtuse langus kasvasid 11 785 tuhande Rootsi krooni võrra kasvades 155,3% (Lisa 5).

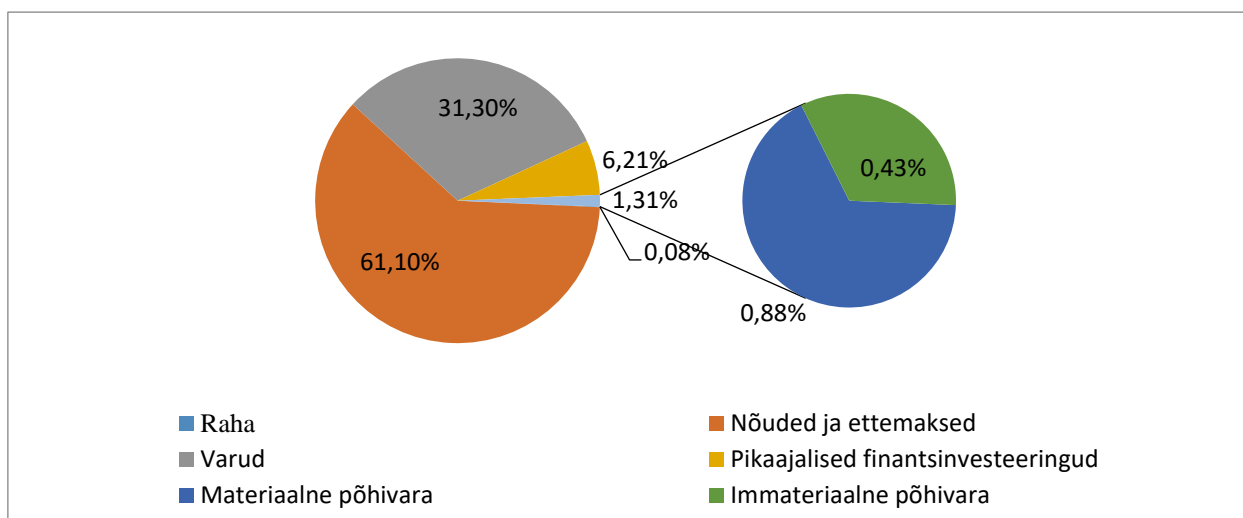
Muutused ärikasumit ei mõjutanud ning aruandeaasta kasum jäi arvestuslikus kasumiaruandes samaks 195 904 tuhat Rootsi krooni.

Rahavoogudes suurenes ärikasumi korrigeerimine põhivara kulumi võrra ning finantsinvesteeringutes kasutusrendi tingimustes kajastatavate pikaliste kohustuste tasumiste suurenemise võrra (Lisa 3).

Müügitulu bilansimahust on 2015. aastal 3, suurenedes 2016. aastal, andes tulemuseks 3,3 ning pärast IFRS 16 muudatuste kajastamist langes 3,2, olles igal perioodil enam kui 2, seega varasid on kasutatud majandusüksuse tegevuses efektiivselt.

2.1. Vertikaalanalüüs

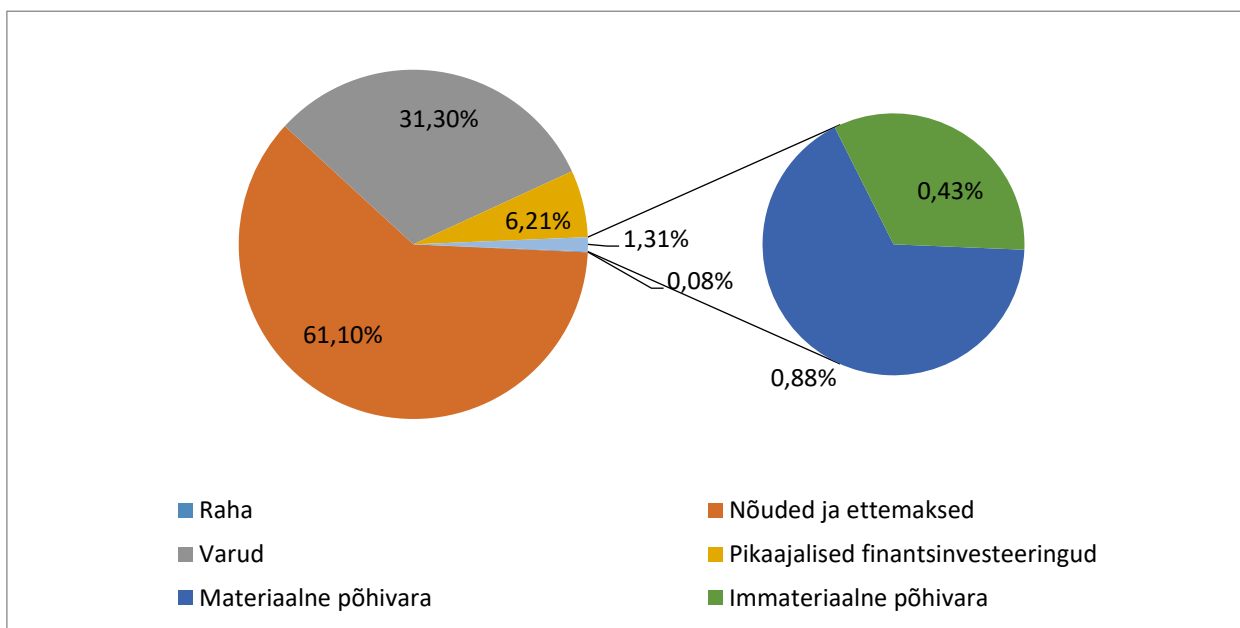
Bilansi vertikaalanalüüs ehk struktuurianalüüs näitab bilansikirjete suhet bilansimahtu. Kasumiaruande vertikaalanalüüs näitab iga kirjete suhet müügituludesse (5:79). Aktiva poole vertikaalanalüüs annab ülevaate ettevõtte varade struktuurist. Passiva poolel analüüsitakse lühiajaliste ja pikaajaliste kohustuste osatähtsust ning võrreldakse seda omakapitali osatähtsusega (Joonis 7).

Joonis 7. BSH Home Appliances AB varade struktuur 2016

Allikas: autori koostatud

BSH Home Appliances AB bilansi vertikaalanalüüsisist selgub, et bilansi aktivas moodustab kõige suurema osa käibekapital ja passivas kohustised. Käibevaras on püsivalt suur nõuete ja ettemaksete osakaal moodustades 61,1% bilansimahust, varud moodustavad 31,3% kogu varadest. Käibevara kõige suurem muutuja on olnud 2016. aastal raha, mille osakaal vähenes 2015. aastaga võrreldes 93,55% (Lisa 6).

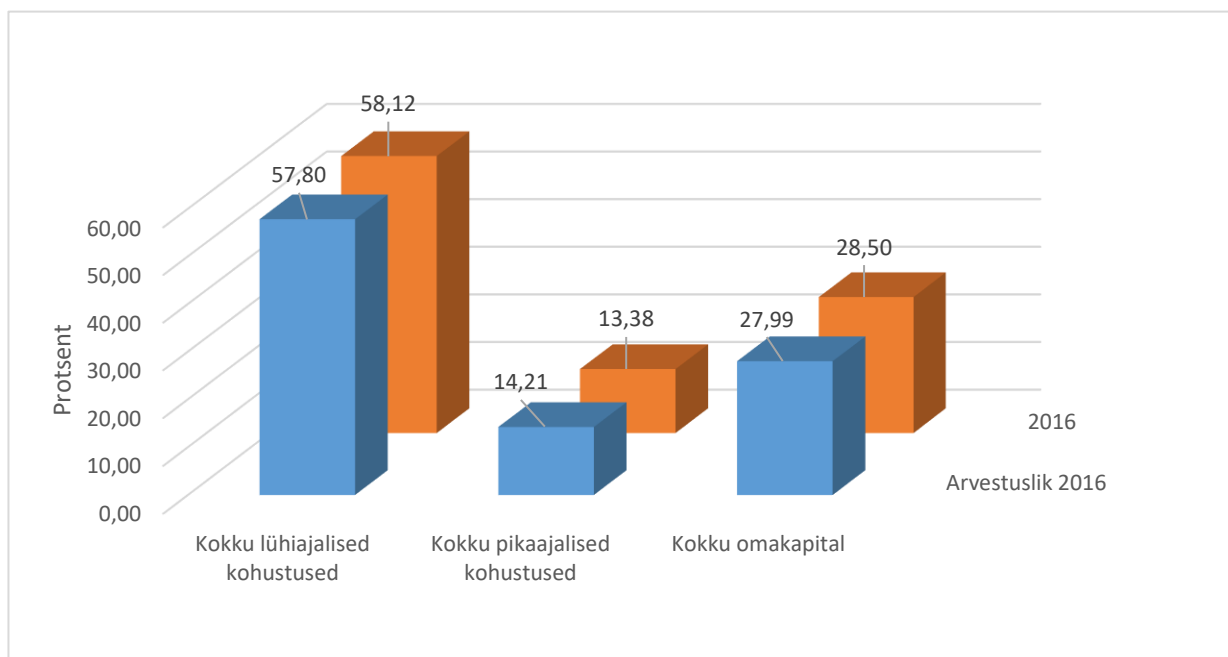
Joonis 7. BSH Home Appliances AB varade struktuur 2016

Allikas: autori koostatud

IFRS 16 rakendamisega suurenes materiaalse põhivara osatähtsus bilansimahtu arvestusliku ja 2016. aasta võrdluses 1,75 % võrra tuues kaasa materiaalse põhivara suurenemise kaks korda 2015. aastaga võrreldes, kuigi 2016. aastal materiaalse põhivara osakaal võrreldes 2015. aastaga vähenes 2,27%. Materiaalse ja immateriaalse põhivara osatähtsus varades on hoolimata suurest kasvu protsendist väga väike, moodustades kokku 1,37% kogu varadest 2016. aastal ja 3,08% pärast IFRS 16 rakendamist. Põhivara kokku suurenes IFRS 16 rakendamisega 15,55% 2015 aastaga võrreldes moodustades 9,18% bilansimahust arvestusliku bilansi järgi (Lisa 6).

2016. aasta bilansi passivas moodustavad kõige suurema osa bilansimahust kohustised 71.5% suurenedes IFRS 16 muudatusi rakendades 72,01%-ni, millest lühiajalised kohustised moodustasid 2016. aastal 58,12% ja arvestusliku aruande kohaselt 57,8% (Lisa 6). Kuna pikaajalised kohustised kasvasid arvestuslikus bilansis enam kui lühiajalised kohustised, tõi see

kaasa pikaajaliste kohustuste protsentuaalse kasvu, samas kui lühiajaliste kohustuste osakaal bilansimahus, olenemata pikaajalise kohustuste lühiajalise osa kasvamisest, kahanes (Joonis 8).

Joonis 8. BSH Home Appliances AB kohustised ja omakapital

Allikas: autori koostatud

BSH Home Appliances AB kasumiaruande vertikaalanalüüsisist selgub, et kõige suurema osa müügituludest moodustavad kaubad, toore, materjal ja teenused 81,55%, millele järgnevad mitmesugused tegevuskulud 13,57% 2016. aasta aruandes ning 13,34% IFRS 16 rakendamisel (Lisa 7).

2.2. Suhtarvuanalüüs

Suhtarvudeks nimetatakse suhteliste suuruste arväärtusi. Suhtarvumeetod on majanduslike nähtuste koostise, eri nähtuste vaheliste proportsioonide ja varjatud seoste uurimise lihtsamad, ühtlasi kõige enam kasutatavaid mooduseid. Suhtarvude kaudu võib algselt mittevõrreldavatest absoluutarvudest tuletada mitmesuguse (mõiste) sisuga võrreldavaid arve. (8:305)

Suhtarvuanalüüs on finantsanalüüsi peamine instrument (lisa 8). See võimaldab esile tuua finantsnäitajate seosed ning võrrelda omavahel ka erinevaid ettevõtteid. Analüüsi käigus

võrreldakse firma suhtarve eelnevate aastate samade näitajatega, kuid ka näiteks planeerituga, majandusharu keskmistega ning konkurentide omadega. (6:14)

2.2.1. Likviidsus ja maksejõulisus

Maksevõime suhtarvude analüüs näitab ettevõtte võimet õigeaegselt kustutada oma võlgnevusi võlgnike ees. Seda analüüsi nimetatakse ka likviidsusanalüüsiks. (7:50)

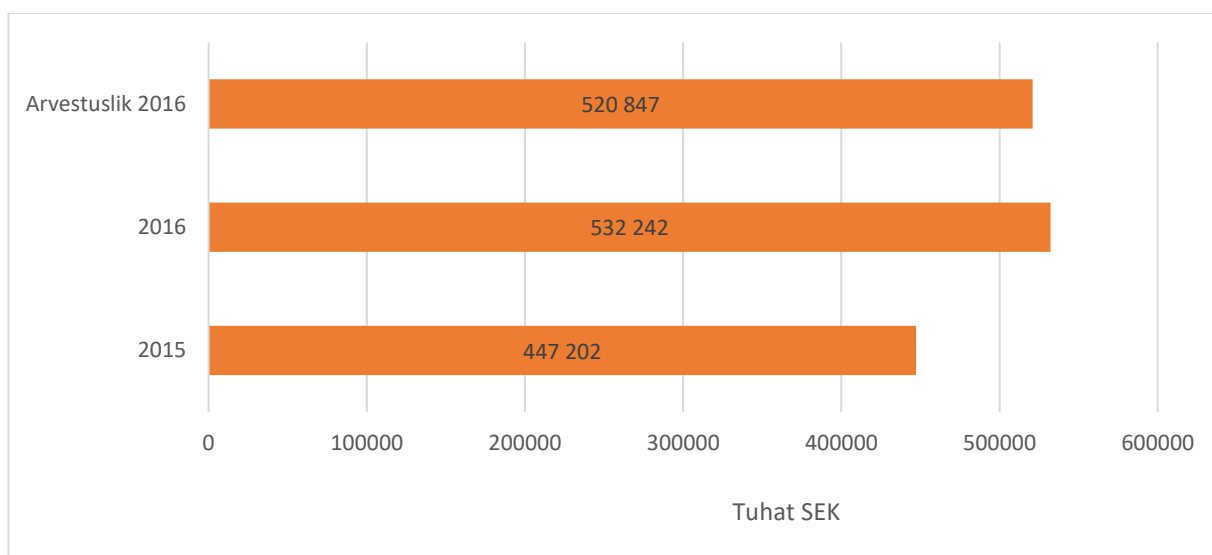
Likviidsusanalüüs seisneb peaauglikult lühiajalise maksevõime analüüsimises, mille käigus püütakse hinnata, kuivõrd ettevõtte saab oma lühiajalised kohustised tasutud. Firma võime lühiajalisi võlgu tähtajaliselt tasuda sõltub suuresti sellest, kas firmal on küllaldaselt raha ja/või kergesti rahaks muudetavat vara. Sellest johtuvalt on likviidsusnäitajad seotud käibevara või selle osaga, kuna nimelt käibevarast tasutakse ettevõtte võlad. (8:307)

Käibekapital

Üks laialdasemalt kasutatavaid likviidsuse mõõtmise tegureid on käibekapital. Käibekapital on summa, mille võrra käibevarade maksumus ületab lühiajaliste kohustuste summat. Puhas käibekapital peaks suurenema koos ettevõtte tootmisvõimsuse suurenemisega (Joonis 9). (6:36)

Suhtarv on leitav järgmise valemiga:

Käibevara - lühiajalised kohustised (1)

Joonis 9. BSH Home Appliances AB käibekapital

Allikas: autori koostatud

BSH Home Appliances AB 2016. aasta käibekapital on võrreldes 2015. aastaga suurenenud. IFRS 16 muudatustest tulenevate lühiajaliste kohustuste suurenemise tõttu on arvestuslik käibekapital vähenenud pikaajaliste kohustiste lühiajalise osa võrra.

Kuna käibekapital ületab lühiajalisi kohustisi on firma antud suhtarvu analüüsi tulemusel hinnatav likviidsuseks. IFRS 16 rakendamine vähendab majandusüksuse likviidsust antud suhtarvu põhjal.

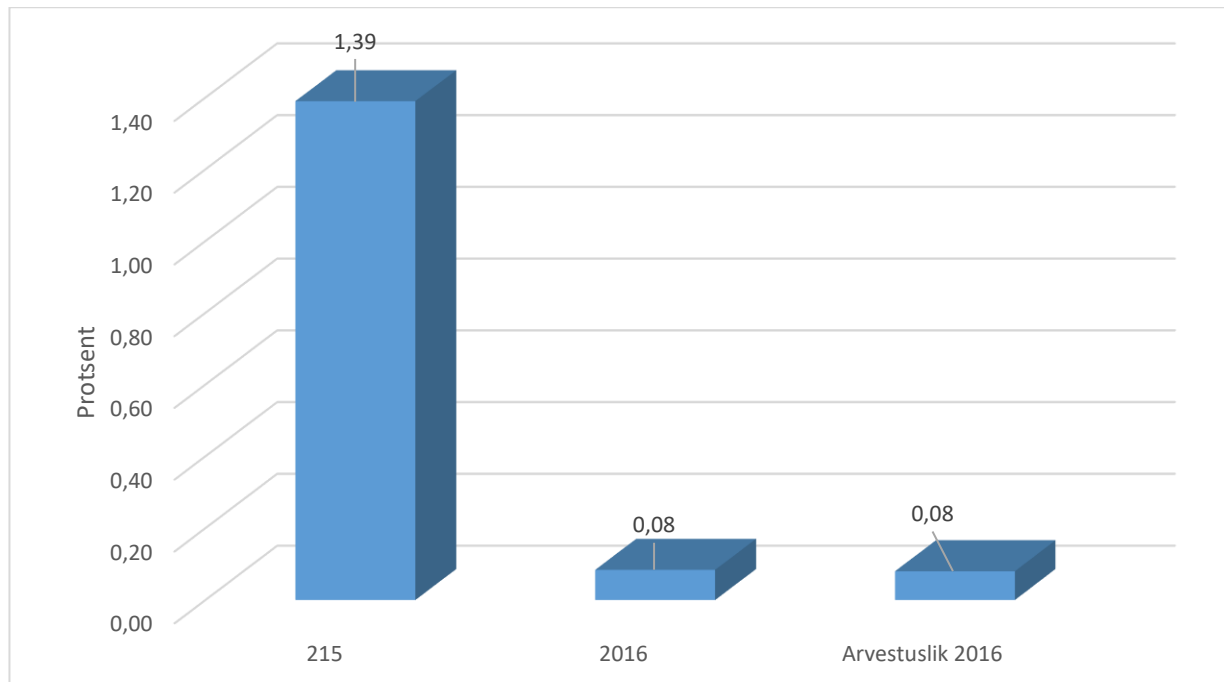
Raha ja pank % müügituludest

See suhtarv näitab, mitu päeva ettevõtte saab oma jooksvaid kulusid katta. (5:101)

Suhtarv on leitav järgmise valemiga:

$$\frac{\text{Raha ja pank}}{\text{Müügitulud} \div 365} \quad (2)$$

Suhtarvude leidmisel selgus, et majandusüksusel on see puhver sisuliselt olematu (Joonis 10).

Joonis 10. BSH Home Appliances AB raha ja pank % müügituludest

Allikas: autori koostatud

Kuigi 2015. aastal oli antud kordaja 1,39 ei ole see kaugeltki piisav ning näitab, et majandusüksusel puudub puhver katmaks oma jooksvaid kulutusi. Kuigi 2016. perioodi näitaja põhjal võiks ettevõtte võime vajadusel kiiresti katta jooksvaid kulutusi hinnata nõrgaks, on tegemist siiski vaid bilansipäeva seisuga hindamisega. Vähene raha olemasolu võib olla taotluslik, näiteks on tasatud kohustisi, kohustisi emaettevõtte ees, et nn puhastada bilanssi vms.

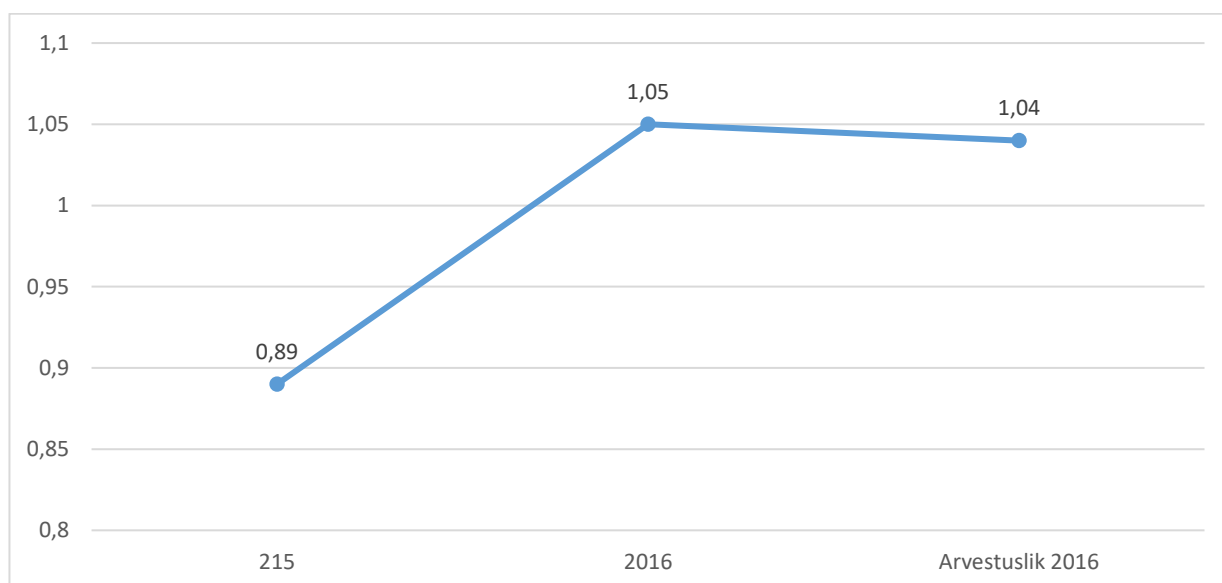
Likviidsuskordaja

Likviidsuskordaja ehk hapestest näitab ettevõtte suutlikust tasuda oma lühiajalised kohustised bilansipäeva seisuga. Rusikareegel on 100%. (5:104)

Maksevalmiduse % leitakse järgmise valemiga:

$$\frac{\text{Käibevara} - \text{varud}}{\text{Lühiajalised kohustised}} \quad (3)$$

Likviidsuskordajate leidmisel on näha, et kuigi raha ja panga % müügituludest suhtarvust ilmes, et raha peaks olema enam, näitab hapestest 2016. aasta ning 2016. arvestusliku aasta tulemusena head maksevalmidust katmaks lühiajalised kohustised. Mõningane langus 2016. arvestuslikes näitajates 1,05 kuni 1,04, tuleneb lühiajaliste kohustiste suurenemisest. 2015. aastal oli antud näitaja lähedal heale tulemusele, jäädes vaid pisut alla 0,9 (9). 2016. aasta likviidsusnäitaja kasv oli peamiselt tingitud varude vähenemisest. Likviidsuskordaja näitab ka kui palju on majandusüksusel kiirelt käibivat käibevara lühiajaliste kohustiste iga rahaühiku kohta (Joonis 11).

Joonis 11. BSH Home Appliances AB ehk likviidsuskordaja

Allikas: autori koostatud

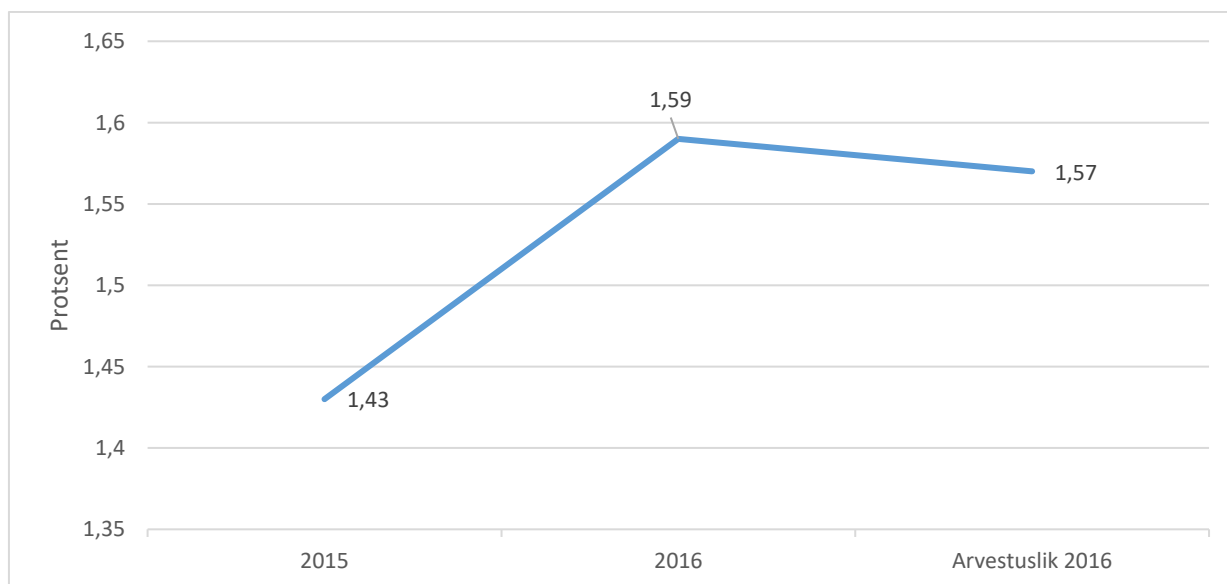
Lühiajaliste kohustiste kate %

Lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja, määratleb lühiajaliste võlgade tasumisvõimet. Mida lühem on tegevustsükkel, seda väiksem on lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja. (10:206)

Leitakse järgmise valemiga:

$$\frac{\text{Käibevara}}{\text{Lühiajalised kohustised}} \quad (4)$$

Suhtarvude leidmisel saadi järgmised tulemused (Joonis 12). Lühiajaliste kohustiste kate on 2015. aastaga võrreldes paranenud ja tõusnud 1,43% pealt 1,59% 2016. aastaks, jõudes soovitud tulemuseni ning näidates majandusüksust võimelisena katma bilansipäeva seisuga lühiajalisi kohustisi. Samas on suhtarvu suurenemine tingitud nõuete ja ettemaksete suurenemisest, mis võib viidata majandusüksuse raskustele debitoorse võlgnevuse käsitlemisel, lisaks on 2016. aastal vähenenud lühiajalised kohustised. IFRS 16 nõuetekohane kajastamine toob kaasa lühiajaliste kohustiste kate protsendi vähenemise, mis on tingitud pikaajaliste kohustiste lühiajalise perioodi jooksul tasutavate kohustiste arvele võtmisest.

Joonis 12. BSH Home Appliances AB lühiajaliste kohustuste kate %

Allikas: autori koostatud

Maksevõime suhtarvude analüüsi tulemusel võib hinnata BSH Home Appliances AB likviidseks. IFRS 16 rakendamise mõjul enamus likviidsussuhtarvud vähenesid, kuigi mitte oluliselt. Ainsana

jäi muutumatuks raha ja pank % müügituludest, mis on seletatav asjaoluga, et IFRS 16 rakendamine ei avalda mõju raha ja panga näitajatele ega ka müügitulule.

3.2.2. Toimimissuhtarvud

Toimimissuhtarvude abil hinnatakse firma varade kasutamise intensiivsust ja efektiivsust müügitulu genereerimisel. Reeglina võrreldakse nende suhtarvude kaudu mingit vara (nt varusid) mingi teise, selle vara kasutamise efektiivsust iseloomustava näitajaga (nt müügituluga). (8:311)

Varude käibevälde

Varude käibevälde ehk keskmine laoseis päevades. Näitab keskmist varude laoiseisu päevades. Rusikareegel on, et mida lühem, seda parem.

Suhtarv leitakse järgmise valemiga:

$$\frac{\text{Keskised varud} \times 365}{\text{Müügitulud}} \quad (5)$$

Arvutuste tulemusel saadi keskmiseks laoiseisuks 37,65 päeva. Varude puhul on oluline ajastus. Et kliendile ei tekiks liiga pikk ooteaeg ning nad ei eelistaks konkurente, aga samas ei soovi ükski majandusüksus ka liiga palju rahalisi vahendeid varude alla panna. Kuna laoseis ja müügitulu 2016. aasta bilansis ja IFRS 16 muudatusi rakendavas bilansis on sama, siis on ka keskmine laoseis võrreldavatel aruannetel sama, seega IFRS 16 tulenevad muudatused ei avalda mõju varude käibevältele.

Nõuded ostjate vastu % müügituludest

Nõuded ostjate vastu % müügituludest ehk keskmine laekumisperiood näitab, mitu päeva ettevõtte krediteerib ostjaid. Rusikareegel on, et võrdub ettevõtte maksetingimustega. (5:130)

Suhtarv leitakse järgmise valemiga:

$$\frac{\text{Keskised nõuded ostjate vastu (neto)} \times 365}{\text{Müügitulud} (1 + KM\%)} \quad (6)$$

Suhtarvu leidmisel saadi keskmiseks laekumisperioodiks 30,1 päeva. Antud tulemus näitab, et suur osa kliente kasutab 30 päeva jooksul tasumise 2% hinnasoodustust. Soodustust mitte kasutades on klientidel enamasti tasumisperioodiks 60 päeva.

Tasumisperiood

Tasumisperiood näitab, mitme päeva pärast tasub ettevõtte oma tarnijatele ostetud kauba või talle osutatud teenuste eest. Rusikareegel on, et võrdub saadud krediidi perioodiga.

Leitakse järgmise valemiga:

$$\frac{\text{Keskmine võlgnevus tarnijatele} \times 365}{\text{Müügitulud} (1 + KM \text{ määr})} \quad (7)$$

Kuna tegemist on Rootsi majandusüksusega ning valdav enamus müügist on Rootsi käibemaksuga maksustatud on kohaldatud antud näites Rootsis kehtivat käibemaksu määra 25%(11).

Keskmise tasumisperioodide arvutamisel on saadud tulemuseks 55,6 päeva, mis on 25,4 päeva pikem kui laekumisperioodil, seega majandusüksusel on võimalus pikemalt raha kasutada ning ettevõttel on paremad tasumistingimused kui nende klientidel.

Lühiajaline raharinglus

Lühiajaline raharinglus näitab, mitu päeva ettevõtte peab äritegevuse tsüklit finantseerima materjali või kauba saabumisest raha laekumiseni kliendilt. Rusikareegel on, et nii lühike kui võimalik. (5:141)

Mida lühem on raha konversioonitsükkel, seda vähem on vaja raha käibevarade finantseerimiseks. Konversioonitsükli lühenedes vabanevad käibevaradesse suunatud investeeringud ja selle pikenedes vajatakse täiendavaid investeeringuid. (12:127)

Leitakse järgmise valemiga:

$$\text{Keskmine laekumisperiood} + \text{keskmine laoseis} - \text{keskmine tasumisperiood} \quad (8)$$

Lühiajaline raharinglus on BSH Home Appliances AB 12,15 päeva, ehk seni peab majandusüksus finantseerima oma äritegevust omadest vahenditest. Kuna IFRS 16 nõuete kajastamise ei muuda keskmist laekumisperioodi, keskmist laoseisu ega ka keskmist tasumisperioodi, siis antud standardi muutus lühiajalist raharinglust ei mõjuta.

Vara käibesagedus

Vara käibesagedus näitab, kui efektiivselt vara osaleb tulu tekkimisel. Kui vara käibesagedus on 1, võrduvad müügitulud bilansimahuga. (5:144)

Suhtarv leitakse järgmiselt:

$$\frac{\text{Müügitulud}}{\text{Keskmine vara}} \quad (9)$$

Vara käibesagedus 2016. andmetel on 3,22 ja arvestuslike andmete baasil on 3,19. Vara käibesageduse langus IFRS 16 rakendamisel on tingitud keskmise vara suurenemisest, mis omakorda on kasvanud kasutusrendi tingimustel kasutatava vara bilansis kajastamisest. Kuna müügitulud ületavad mõlemal juhul keskmisi varasid vähemalt kolm korda saab öelda, et varasid kasutatakse efektiivselt.

Põhivara käibesiduvus

Põhivara käibesiduvus näitab kui efektiivselt kasutati firma põhivara müügitulu genereerimisel – kui palju müügitulu saadi põhivarasse investeeritud iga krooni (dollari, rubla jne) kohta. (8:314)

Suhtarv leitakse järgmiselt:

$$\frac{\text{Müügitulud}}{\text{Põhivara keskmine maksumus}} \quad (10)$$

2016. aasta põhivara käibesiduvuseks saadi 41,58, mis näitab, et põhivara kasutati efektiivselt, aga ka seda, et majandusüksusel on vähe põhivara. IFRS 16 rakendamisel saadi tulemuseks 5,8, tulemus on tingitud põhivara 24,19 protsendilisest suurenemisest, mis on tingitud kasutusrendis oleva vara kapitaliseerimisest vastavalt uuele standardile.

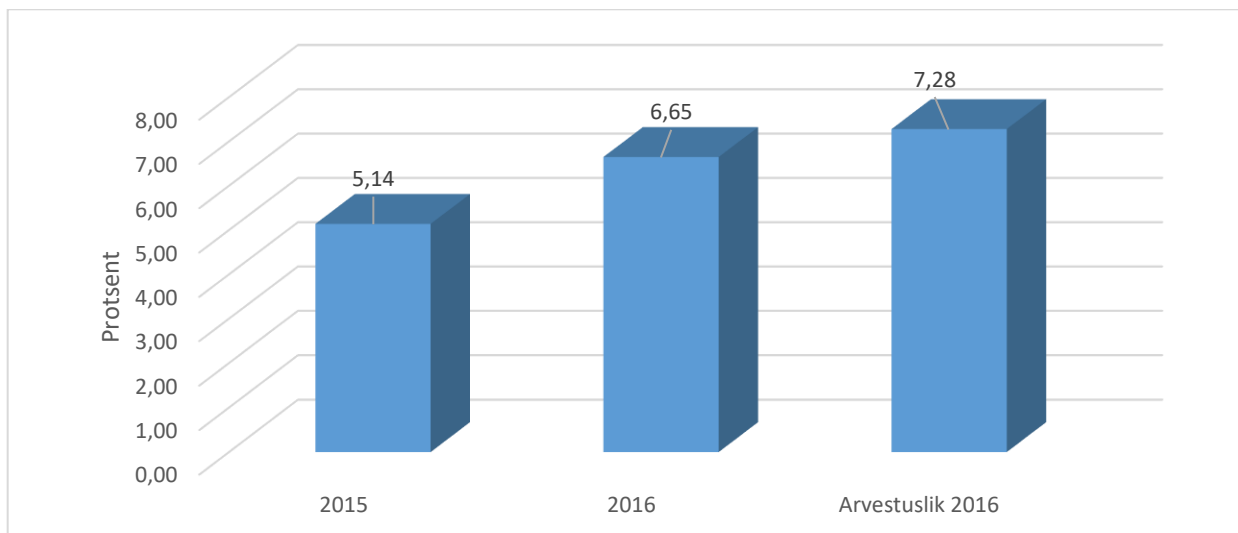
Rahavood äritegevusest % varadest

Rahavood äritegevusest % varadest näitab, millises ulatuses varad osalevad äritegevuse rahavoogude genereerimisel.

Leitakse järgmise valemiga:

$$\frac{\text{Rahavood äritegevusest} \times 100}{\text{Varad}} \quad (11)$$

Arvutuste tulemusel saadi järgmised tulemused (Joonis 13).

Joonis 13. BSH Home Appliances AB rahavood äritegevusest % varadest

Allikas: autori koostatud

2015. aastal oli äritegevuse rahavoogude genereerimise võime 5,14%, kasvades 2016. aastal, kuna rahavood äritegevusest suurenesid, samas kui varad vähenesid, andes tulemuseks 6,65%. Kõige suuremaks muutujaks varades oli varude vähenemine. IFRS 16 nõuetekohane kasutusrendis oleva vara kajastamine toob kaasa antud näitaja kasvu, mis on seotud muutustega rahavoogude aruandes, kus kasutusrendi maksed liiguvad välja äritegevusest. Rahavoogude muutuste mõju on suurem kui kasutusrendis olevate varade kapitaliseerimisest tulenev muutus varades.

Toimimissuhtarvude analüüsi tulemusena võime hinnata, et IFRS 16 rakendamisel muutusi ei järgnenud varude käibevaltes, raha keskmises perioodis ja lühiajalises raharingluses. Lühiajaline raharinglus näitab, et 12,15 päeva peab majandusüksus finantseerima oma äritegevust omadest vahenditest. Keskmise tasumisperiodide arvutamisel selgus, et tasumisperiod on 25,4 päeva pikem kui laekumisperiod, seega majandusüksusel on võimalus pikemalt raha kasutada ning ettevõttel on paremad tasumistingimused kui nende klientidel. Vara käibesagedus langes vähesel määral. Olulisel määral langes põhivara käibesiduvus, mis oli tingitud kasutusrendis oleva vara kapitaliseerimisest vastavalt uuele standardile. Äritegevusest rahavoogude genereerimise võime

on IFRS 16 muudatustest tingituna kasvanud, kuna rahavoogude muutuste mõju on suurem kui kasutusrendis olevate varade kapitaliseerimisest tulenev muutus varades.

3.2.3. Kapitali struktuuri suhtarvud

Kapitali struktuuri suhtarve kasutatakse firma varade finantseerimise ja firma võlakoormuse analüüsimisel. Kapitali struktuuri suhtarvud iseloomustavad firma võimet tasuda oma lühi- ja pikaajalisi kohustusi. Samas näitavad nad ka bilansi passiva struktuuri ning proportsiooni oma- ja võõrkapitali vahel. (8:315)

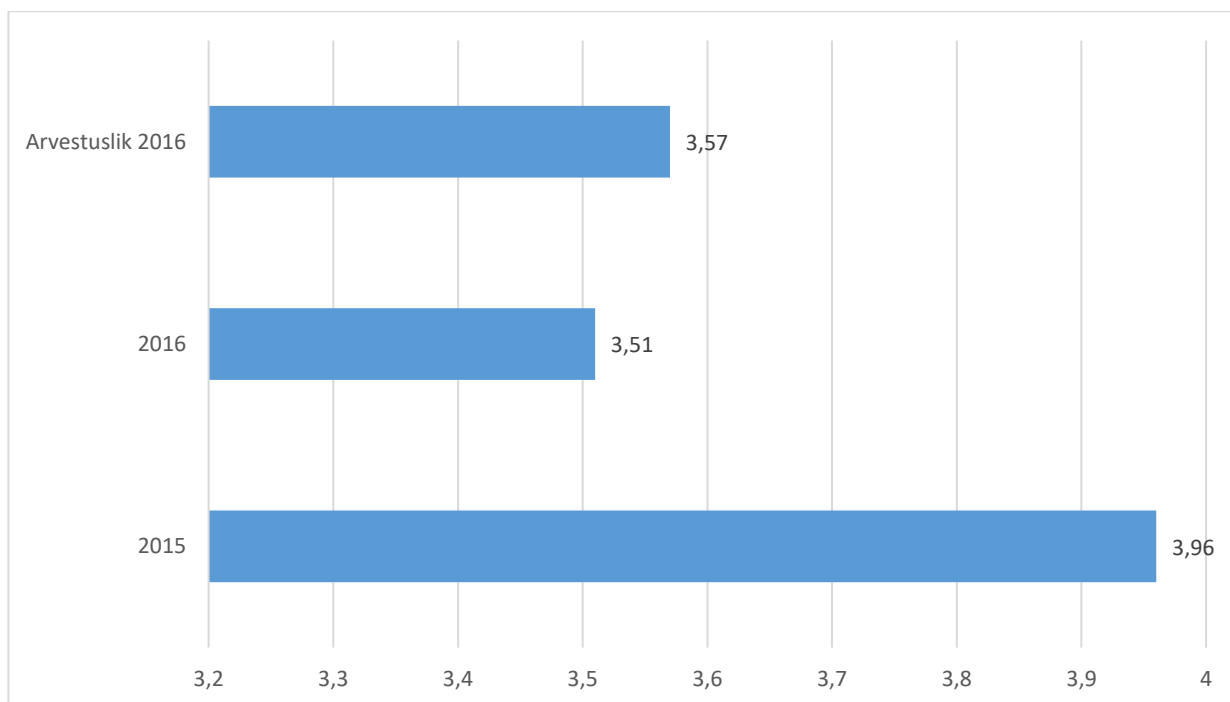
Finantsvõimendus

Finantsvõimendus näitab meile, millises ulatuses on kaasatud võõrkapitali. Näitab mitme kordseks on majandusüksus ennast võimendanud.

Leitakse järgmise valemiga:

$$\frac{\text{Kogukapital}}{\text{Omakapital}} \quad (12)$$

Finantsvõimenduste arvutamisel saadi järgmised tulemused (Joonis 14).

Joonis 14. BSH Home Appliances AB omandikordisti ehk finantsvõimendus

Allikas: autori koostatud

2015. aasta finantsvõimendus on 3,96. Omakapitali suurenemine 2016. aastal ning bilansimahu vähenemine tõid kaasa finantsvõimenduse vähenemise 2016. aastal, saades tulemuseks 3,51. Kui lisada muudatused bilansimahu IFRS 16 tingitud kohustuste kasvuna, suurenes finantsvõimendus 3,57 näidates võõrkapitali osakaalu kasvamist. Kõige ohutumaks hinnatakse finantsvõimendust 1.

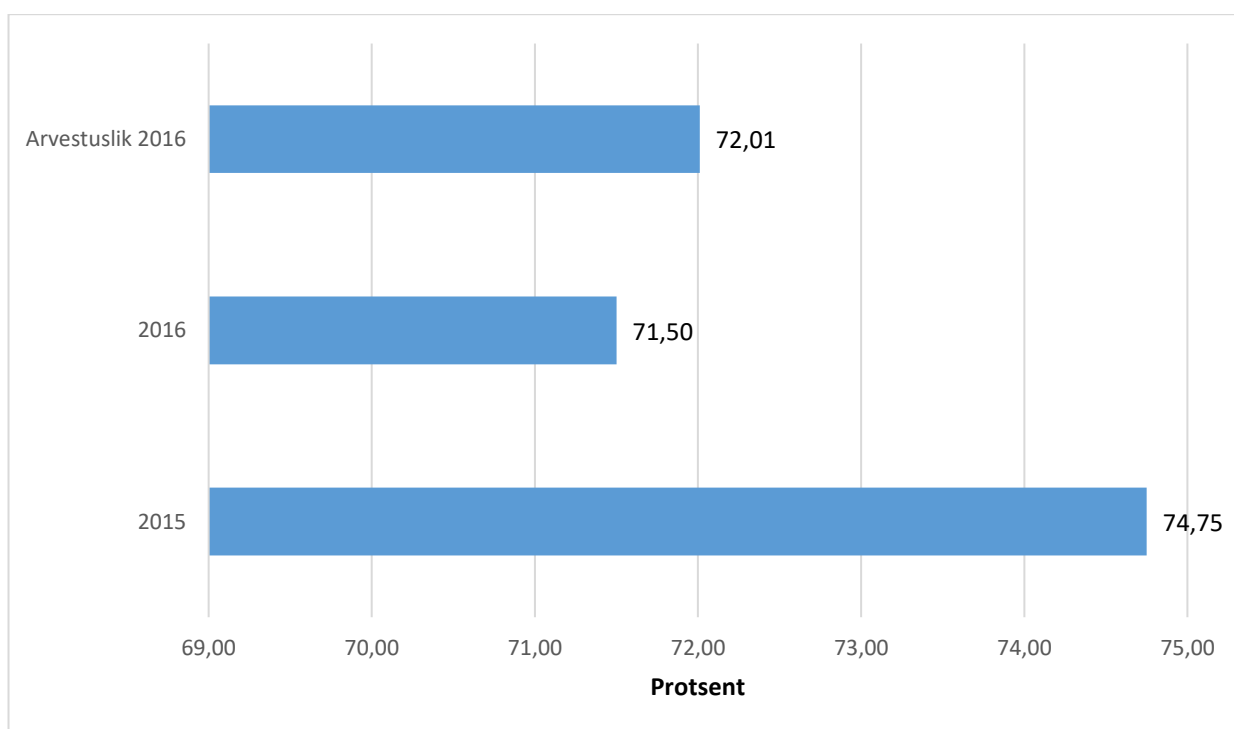
Võlakordaja ehk kohustuste osatähtsuse %

Võlakordaja näitab, kui suur osa ettevõtte koguvahenditest on finantseeritud laenatud vahenditega. Võlakordaja ei tohiks olla rohkem kui 70%. (13)

Leitakse järgmise valemiga:

$$\frac{\text{Kohustused} \times 100}{\text{Kohustused ja omakapital}} \quad (13)$$

Võlakordajate arvutamisel saadi järgmised tulemused (Joonis 15).

Joonis 15. BSH Home Appliances AB võlakordaja ehk kohustuste osatähtsus

Allikas: autori koostatud

2015. aastal oli kohustuste osatähtsus 74,75 %. 2016. aasta lõpuks vähenes antud näitaja, andes tulemuseks 71,50%, kuna kohustised vähenesid enam kui bilansimaht. IFRS 16 tulenevate

muutuste rakendamisel kasutusrendis olevate varade kapitaliseerimise tulemusena kohustiste osakaal suurenes ning kohustiste osatähtsuseks arvestusliku bilansi näitajate rakendamisel saadi 72,01%. Võlakordaja on väga oluline näitaja kreditoridele. Kuigi soovitatavalt võiks antud näitaja jääda alla 70%, määrab laenu saamise sageli võrdlus majandusharu teiste ettevõtete vastavate näitajatega.

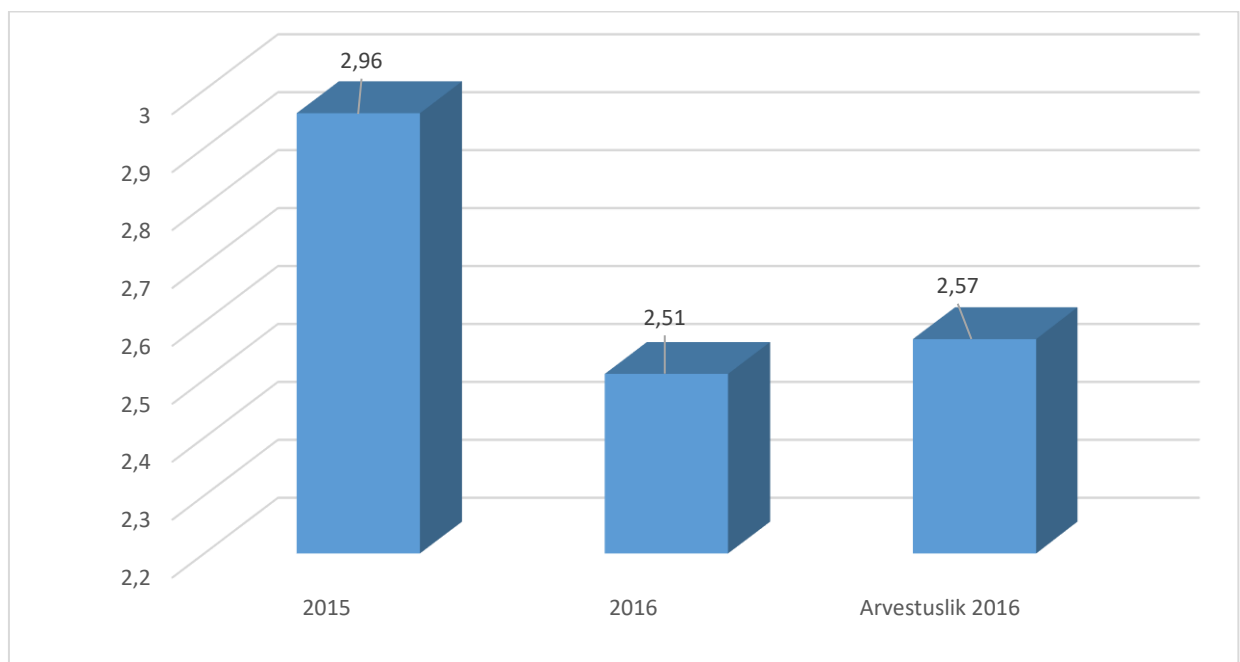
Omakapitali võlasiduvus

Väljendab kohustiste suhet omakapitali, iseloomustades võõrkapitali kasutamisega seotud riski. (8:316)

Leitakse järgmise valemiga:

$$\frac{\text{Kohustised}}{\text{Omakapital}} \quad (14)$$

Võlakordajate arvutamisel saadi järgmised tulemused (Joonis 16).

Joonis 16. BSH Home Appliances AB omakapitali võlasiduvus

Allikas: autori koostatud

Võrreldes 2015. aasta omakapitali siduvust 2016. aasta võlasiduvusega on näha, et võõrkapitali osakaal on vähenenud ning koos sellega ka omaniku riskid, mis on laienenud kreditoridele. IFRS 16 rakendamine tõi kaasa omakapitali võlasiduvuse mõningase kasvu, mis on tingitud kohustuste suurenemisest.

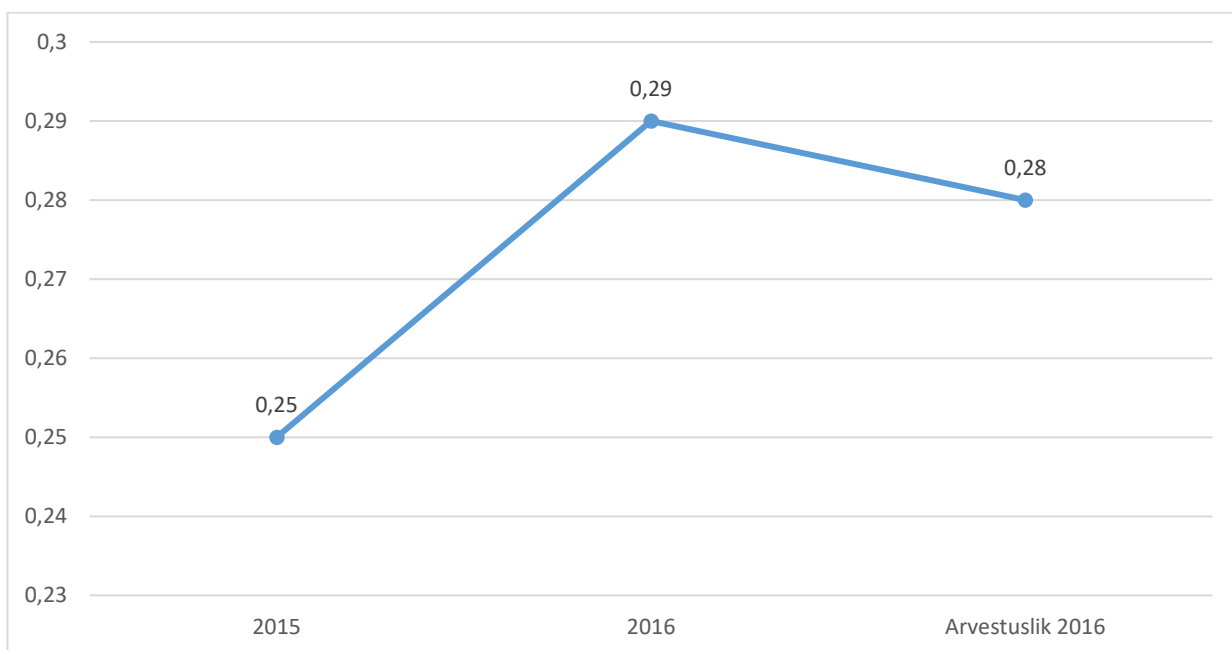
Omakapitali osatähtsus

Omakapitali osatähtsus näitab, kui suur osa ettevõtte kasutatavatest vahenditest on finantseeritud oma vahenditest.

Leitakse järgmise valemiga:

$$\frac{\text{Omakapital}}{\text{Bilansimaht}} \text{ või } 100 - \text{kohustiste osatähtsus} \quad (15)$$

Osatähtsuste arvutamisel selgus järgmine (Joonis 17).

Joonis 17. BSH Home Appliances AB omakapitali osatähtsus

Allikas: autori koostatud

2015. aastal moodustas omakapital 25% kogukapitalist. Omakapitali osatähtsus suurenes 2016. aastal, kuna 2016. aruandeaasta kasum suurenes enam kui eelmistest perioodidest edasikantav kasum vähenes. IFRS 16 nõuetekohane kajastamine tõi kaasa mõningase omakapitali osatähtsuse languse 1% võrra, mis on tingitud kohustuste kasvust.

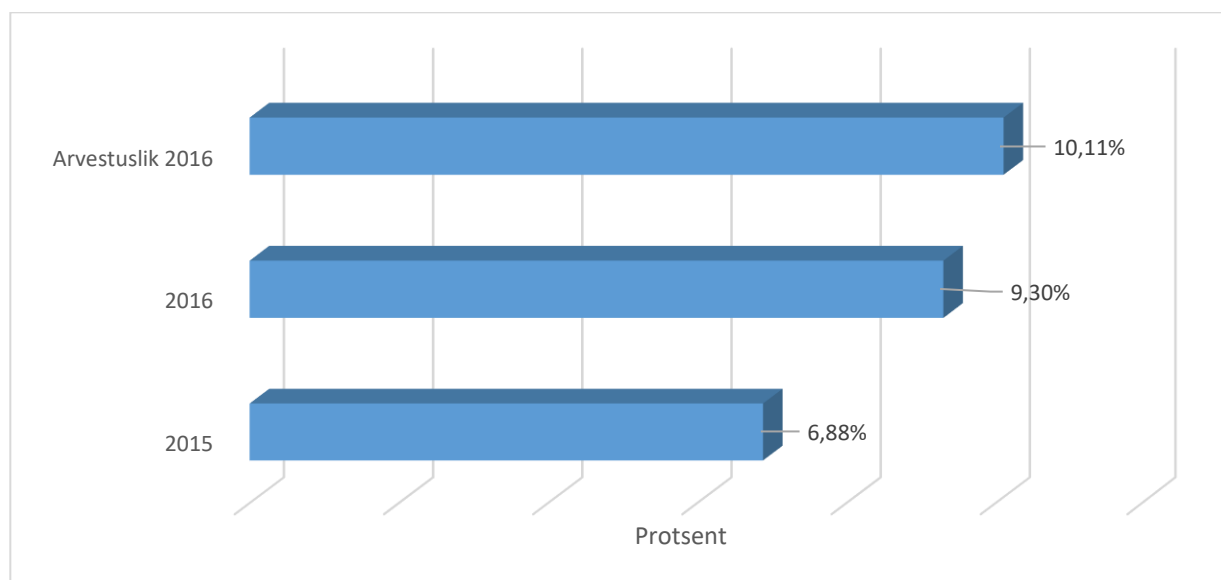
Rahavood äritegevusest % kohustustest

Rahavood äritegevusest % kohustustest näitab, millises ulatuses äritegevuse rahavood katavad ettevõtte lühiajalisi ja pikaajalisi bilansis arvele võetud kohustusi.

Leitakse järgmise valemiga:

$$\frac{\text{Rahavood äritegevusest} \times 100}{\text{Kohustised}} \quad (16)$$

Arvutuste resultaatina saadi järgmised tulemused (Joonis 18).

Joonis 18. BSH Home Appliances AB rahavood äritegevusest % kohustustest

Allikas: autori koostatud

2015. aasta rahavood äritegevusest suudavad katta 6,88% kohustustest, 2016. aastal on rahavood olnud efektiivsemad ning suudavad katta 9,30%. IFRS 16 nõuetekohane kasutusrendis oleva vara kajastamine toob kaasa antud näitaja kasvu, mis on seotud muutustega rahavoogude aruandes, kus kasutusrendi maksed liiguvad välja äritegevusest.

Kapitalstruktuuri suhtarvud näitavad, et BSH Home Appliances AB kasutab suurusjärgus kolm korda enam võõrkapitali kui omakapitali oma tegevuse finantseerimiseks. Mis näitab suhteliselt head finantsvõimendust ning omanike riskide laienemist kreditoridele. IFRS 16 rakendamisel olid mõjutatud kõik kapitalstruktuuri suhtarvud, mis oli tingitud kohustuste osakaalu suurenemisest kasutusrendis oleva vara kapitaliseerimisel.

3.2.4. Tegevuse marginaalid ja rentablussuhtarvud

Rentaablus on ettevõtte võime saada kasumit. Rentaablussuhtarvud iseloomustavad firma finantsedukust ning efektiivsust kasumi teenimisel. Kasumit võrreldakse erinevate näitajatega: müügikäibega, koguvaraga, omakapitaliga. (8:319)

Kapitali tasuvus ja rentaablus on ettevõtte analüüsi A ja O. Kui ettevõtmine ei ole tasuv, pole mõtet investeerida. See käib nii võlausaldajate kui omanike kohta. (5:192)

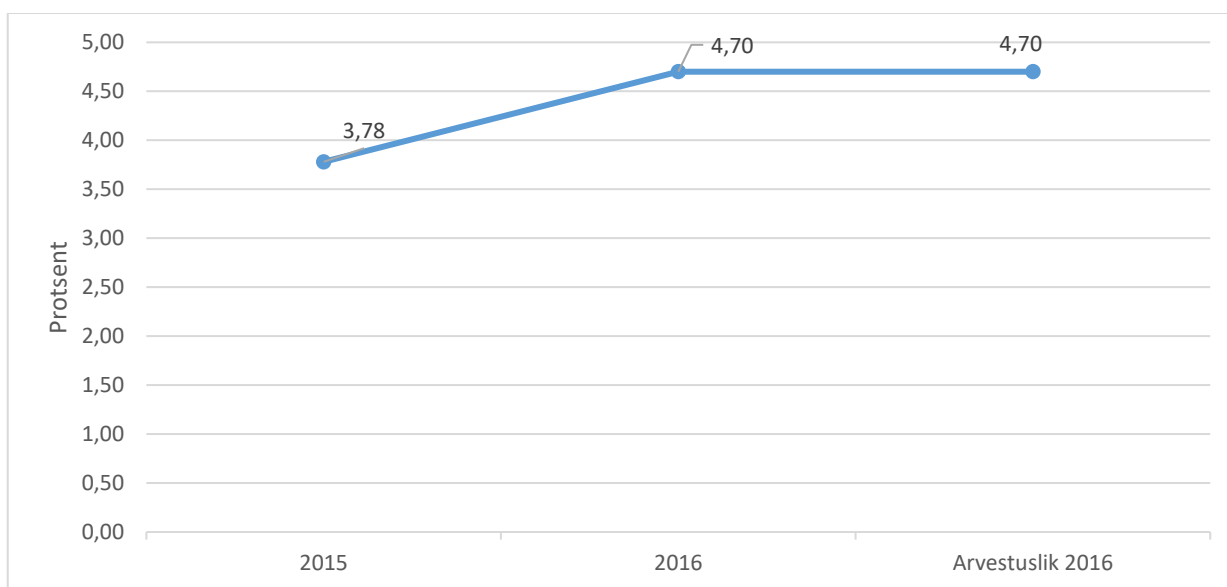
Tegevuse marginaal

Tegevuse marginaal näitab, mitu protsenti saab maksude-eelset kasumit müügituludest. See on üks tähtsaim suhtarv, mis näitab tulude ja kulude suhet ning ei sõltu ettevõtte rahastamise struktuurist. Rusikareegel on, et peaks olema positiivne.

Leitakse järgmise valemiga:

$$\frac{\text{Kasum enne intresse ja makse} \times 100}{\text{Müügitulud}} \quad (17)$$

Tegevuse marginaalide leidmisel saadi järgmised tulemused (joonis 19).

Joonis 19. BSH Home Appliances AB tegevuse marginaal

Allikas: autori koostatud

Tegevuse marginaal on 2015. aasta 3,78%. 2016. aastal kasvas tegevuse marginaal, andes tulemuseks 4,7%, mis on tingitud kasumikasvust 2016. aastal 33,62% versus müügitulude kasv 5,12%. IFRS 16 nõuetekohane kasutusrendis oleva vara kajastamine tegevuse marginaali ei mõjuta.

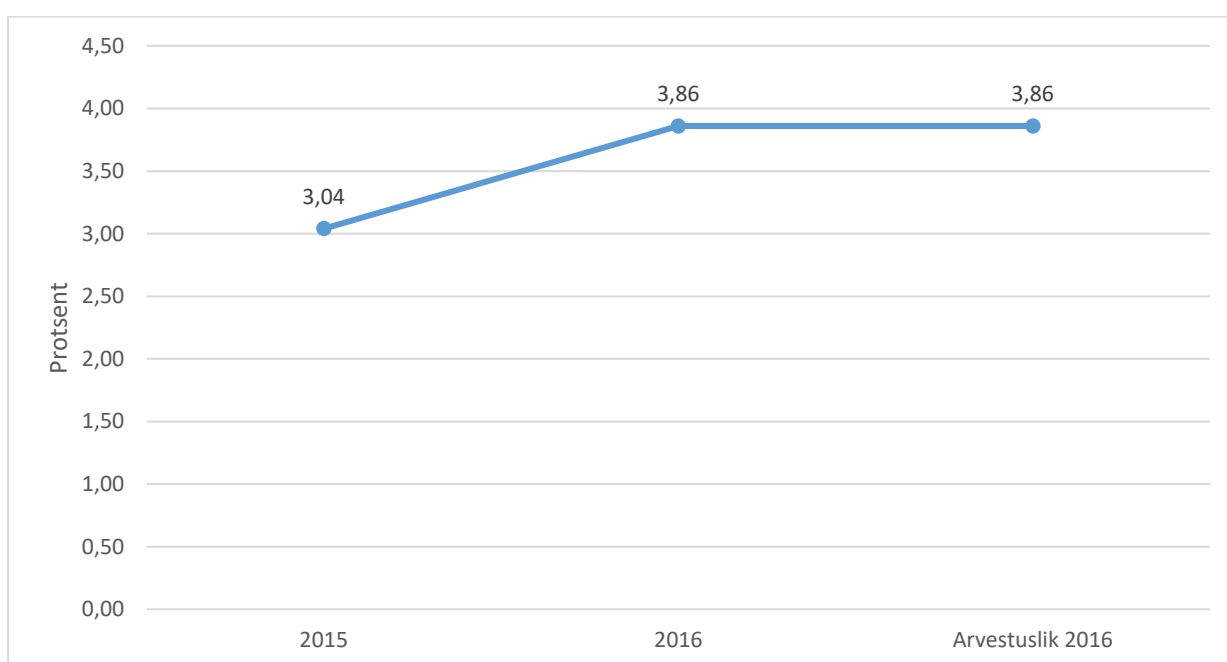
Tasuvusmarginaal ehk müügikäibe puhasrentaablus

Müügikäibe puhasrentaablus on üks kõige sagedamini kasutatavaid rentaablusnäitajaid. Ta näitab puhaskasumi osatähtsust müügikäibest. Näitaja peegeldab firma hinnakujundust, kulude struktuuri ning tootmise efektiivsust; samuti seda, kui suure osa saaks maksimaalselt reinvesteerida. (8:320)

Leitakse järgmiselt:

$$\frac{\text{Puhaskasum} \times 100}{\text{Müügitulud}} \quad (18)$$

Arvutuste tulemusel saadi järgmised tasuvuse marginaalid (Joonis 20).

Joonis 20. BSH Home Appliances AB tasuvusmarginaal

Allikas: autori koostatud

Tasuvusmarginaal 2015. aastal oli 3,04% näidates kui mitu protsenti teenis majandusüksus kasumit müügitulude igalt kroonilt. 2016. aastaks kasvas BSH Home Appliances AB tasuvusmarginaal 3.86%, näidates 2016. perioodi paremat edukust 2015. aastaga võrreldes. IFRS 16 nõuetekohane kasutusrendis oleva vara kajastamine tasuvusmarginaali ei mõjuta.

Vara rentaablus % (ROA%)

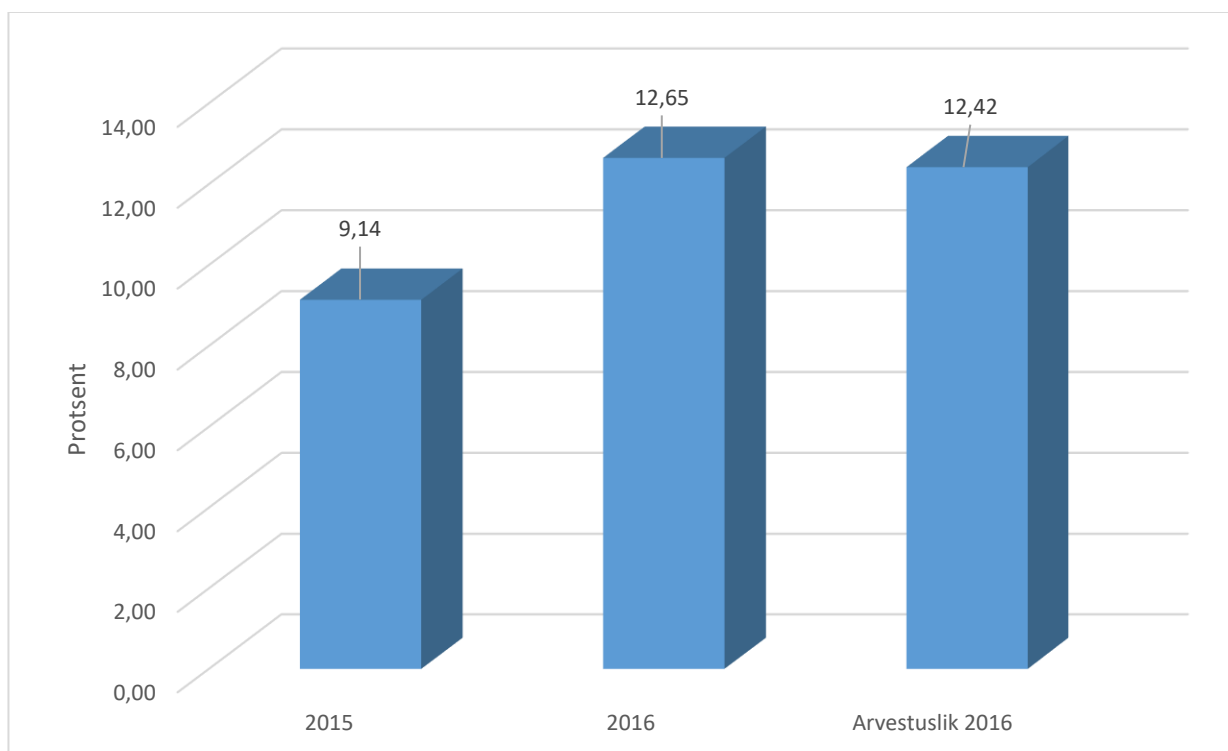
Ettevõtet peetakse investorite poolt efektiivseks, kui see suudab genereerida vajaliku kasumi, kasutades selleks minimaalset varade mahtu. See väldib investorite jaoks vajadust paigutada

ettevõttesse rohkem raha ning võimaldab majandusüksusel suunata üleliigse raha investeringutena uutesse ettevõtmistesse. Järelikult loetakse kaasatud varadelt saadava kasumi näitajat ettevõtte üldise tegevusefektiivsuse taseme määratlemisel otsustavaks. (14:105)

Leitakse järgmiselt:

$$\frac{\text{Puhaskasum} \times 100}{\text{Vara}} \quad (19)$$

Arvutusel saadi järgmised tulemused (Joonis 21).

Joonis 21. BSH Home Appliances AB vara rentaablus

Allikas: autori koostatud

2015. oli vara rentaablus 9,14% kasvades 2016. aastaks 12,65%, mille põhjustasid kasumi suurenemine kui ka põhivara vähenemine. IFRS 16 nõuetekohane kasutusrendis oleva vara kajastamine suurendas kogu vara ning sellest tulenevalt 2016. arvestusliku vara rentaablus vähenes, moodustades 12,42%. Seega uue standardikohane kajastamine näitab kaasatud varadelt saadavat kasumit madalamana.

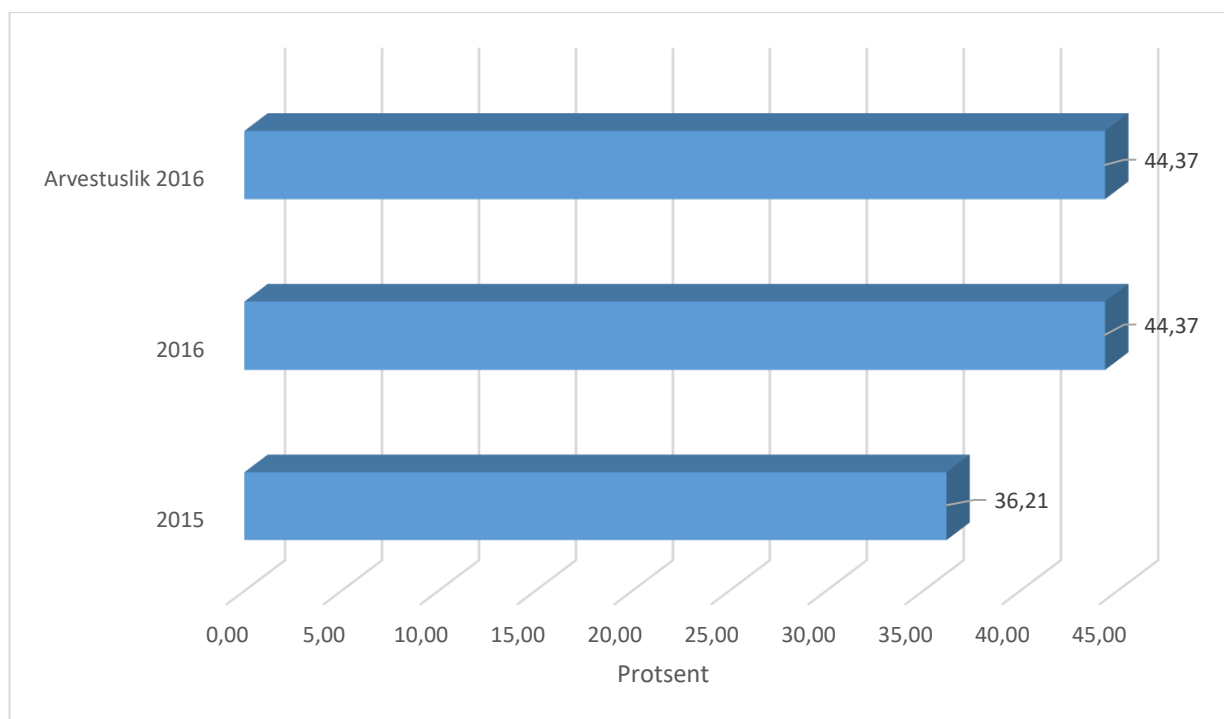
Omakapitali puhasrentaablus % (ROE%)

Omakapitali rentaablus (ROE) näitab kasumit lihtaktsionäride investeeritud kapitali ühe krooni (dollari, rubla jne) kohta (8:322). Tulusus peaks olema kõrgem, kui aktsionär võiks teenida oma raha mujal hoiustades (15:43).

Leitakse järgmiselt:

$$\frac{\text{Puhaskasum} \times 100}{\text{Omakapital}} \quad (20)$$

Rentaabluste arvutamisel saadi järgmised tulemused (Joonis 22)

Joonis 22. BSH Home Appliances AB omakapitali puhasrentaablus ROE%

Allikas: autori koostatud

Omakapitali tootlikus on 2015. aastal 36,21%, kasvades 2016. aastal veelgi, andes tulemuseks 44,37%. Antud suurenemine on mõjutatud 2016. aasta kõrgemast puhaskasumist 2015. aastaga võrreldes. Kuna omakapitalist tehtud väljamaksed on olnud väiksemad kui aruandeperioodi kasum, suurenes 2016. omakapitali 2015. aastaga võrreldes. IFRS 16 nõuetekohane kasutusrendis oleva vara kajastamine omakapitali tootlikust ei mõjuta.

Rentaablussuhtarvud näitavad, et BSH Home Appliances AB on võimeline teenima kasumit. Tegevusmarginaali, tasuvusmarginaali ja omakapitali puhasrentaablust IFRS 16 rakendamine ei mõjuta. Vara rentaabluse arvestamisel IFRS 16 nõuetekohane kasutusrendis oleva vara kajastamine suurendas kogu vara ning sellest tulenevalt 2016. arvestusliku vara rentaablus vähenes, moodustades 12,42%. Seega uue standardikohane kajastamine näitab kaasatud varadelt saadavat kasumit madalamana.

2.3. Hinnang

Vaadeldes majandusüksuse juhtkonna poolt püstitatud ülesandeid, siis võib antud uurimuse tulemusena järeldada järgmist, et kasutusrendi tingimustel kasutatav vara, millele laieneb IFRS 16 sätestatu, on inventeeritav ning leitav ja nõuetekohaselt selekteeritav. Probleemseks võib osutada rendileandjate vähene valmisolek vajaliku täpsusega info edastamisel.

Olemasolevate IT lahendustega on tõenäoliselt võimalik tekkinud vajadust katta, kuna IFRS 16 võimaldab kasutusrendi kapitaliseerimisel ning kohustiste arvestamisel kasutada samu bilansi ning kasumi ridasid nagu kapitalirendi puhul.

IFRS 16 nõuetekohasest kajastamisest tulenevate muudatuste mõju uurimisel BSH Home Appliances AB majandustulemustele ja finantsnäitajatele selgusid erinevad näitajad.

Horisontaalanalüüsis selgus, et kõige enam mõjutas IFRS 16 vastav kajastamine aktivas materiaalne põhivara suurenedes kaks korda, suurendades kokku põhivarasid 24,19% ning moodustades kokku varade suurenemise 1,82%. Passiva poole suurenesid pikaajalised laenukohustised ning pikaajaliste laenukohustiste lühiajaline osa, suurendades kokku kohustisi 2,54%.

Vertikaalanalüüsi tulemusena võime näha et põhivarade osakaal kokku varadest kasvas 1,65%, samas kui kokku kohustised osakaal bilansimahust kasvas 0,51%.

Maksevõime suhtarvude analüüsi tulemusel võib hinnata BSH Home Appliances AB likviidseks. IFRS 16 rakendamise mõjul enamus likviidsussuhtarvud vähenesid, kuigi mitte oluliselt. Ainsana jäi muutumatuks raha ja pank % müügituludest, mis on seletatav asjaoluga, et IFRS 16 rakendamine ei avalda mõju raha ja panga näitajatele ega ka müügitulule.

Toimimissuhtarvude analüüsi tulemusena võime hinnata, et IFRS 16 rakendamisel muutusi ei järgnenud varude käibevalt, raha keskmises perioodis ja lühiajalises raharingluses. Vara

käibesagedus langes vähesel määral. Olulisel määral langes põhivara käibesiduvus, mis oli tingitud kasutusrendis oleva vara kapitaliseerimisest vastavalt uuele standardile. Äritegevusest rahavoogude genereerimise võime on IFRS 16 muudatustest tingituna kasvanud, kuna rahavoogude muutuste mõju on suurem kui kasutusrendis olevate varade kapitaliseerimisest tulenev muutus varades.

Kapitalistruktuuri suhtarvud näitavad, et BSH Home Appliances AB kasutab suurusjärgus kolm korda enam võõrkapitali kui omakapitali oma tegevuse finantseerimiseks. Mis näitab suhteliselt head finantsvõimendust ning omanike riskide laienemist kreditoridele. IFRS 16 rakendamisel olid mõjutatud kõik kapitalistruktuuri suhtarvud, mis oli tingitud kohustiste osakaalu suurenemisest kasutusrendis oleva vara kapitaliseerimisel. Võlakordaja ehk kohustiste osatähtsus suurenes 0,51%. Kuigi antud muutus on protsentuaalselt väike võib kohustiste osatähtsuse suurenemine krediteerijate otsuseid kallutada ebasoodsas suunas, arvestades juba niigi suurt võõrkapitali 71,50 protsendilist osatähtsust 2016. aastal. Seda otsust toetab ka mõningane omakapitali võlasiduvuse kasv.

Rentaablussuhtarvud näitavad, et BSH Home Appliances AB tegevusmarginaali, tasuvusmarginaali ja omakapitali puhasrentaablust IFRS 16 rakendamine ei mõjuta. Vara rentaabluse arvestamisel IFRS 16 nõuetekohane kasutusrendis oleva vara kajastamine suurendas kogu vara ning sellest tulenevalt 2016. arvestusliku vara rentaablus vähenes, moodustades 12,42%. Seega uue standardikohane kajastamine näitab kaasatud varadelt saadavat kasumit madalamana.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et IFRS 16 standardi rakendamine majandusüksusele BSH Home Appliances AB omab küll mõningast mõju finantsaruannetele ja finantsnäitajatele, aga see mõju on suhteliselt tagasihoidlik.

BSH Home Appliances AB tulevaste perioodide eelarved ja finantsplaanid jäävad suurtes piirides samaks, kuna kogu rahavoogudes IFRS 16 rakendamisel muudatusi ei toimunud.

Lõputöö raames kogutud materjal ning teave leiab rakendamist teistes BSH gruppi kuuluvates majandusüksustes, et viia ka nendes läbi IFRS 16 rakendamisest tingitud muutuste analüüs.

KOKKUVÕTE

2016. aasta jaanuaris võeti vastu seaduse muudatus IFRS 16, mis muutub alates 2019. aasta 1. jaanuarist kõigile *International Financial Reporting Standardit* (edaspidi IFRS) rakendavatele majandusüksustele kohustuslikuks.

Teema on aktuaalne ja uue standardi kasutusele võtmine toob endaga kaasa muudatusi nii bilansis, kasumiaruandes kui ka rahavoogudes, tõstes seni bilansivälisena kajastatud rendivara ning kohustised põhiaruannetesse, muutes nii info välistele infotarbijatele paremini kättesaadavaks ning andmed enam võrreldavaks.

Lõputöö eesmärgiks on hinnata millisel määral mõjutavad IFRS 16 muutusest tulenevad kasutusrendi kajastamise nõuded BSH Home Appliances AB majandusaruandeid ja erinevaid finantsnäitajaid.

Töö esimese osas tutvustatakse majandusüksust BSH Home Appliances AB, mille baasil on antud standardi muutusi analüüsitud. BSH kuulub kontserni BSH Hausgeräte GmbH, mis on number üks kodumasinate tootja Euroopas ning maailmaturul hõivab teise koha.

Töö esimese osa teises alapunktis antakse ülevaate IFRS 16 standardist, Standardist IAS 17, mida uus standard hakkab asendama ja kaasnevatest muutustest ning antud standardi loomise vajadusest.

Uue standardiga IFRS 16 reguleeritakse kasutusrendi tingimustel kasutatava vara kajastamise nõuded, mis muutuvad sarnaseks IAS 17 sätestatud kapitalirendi kajastamise nõuetele. Tingimustele vastav kasutusrendis olev vara kapitaliseeritakse vara või põhivarana. Tulevaste perioodide maksed võetakse arvele kas lühi- või pikaajaliste kohustistena.

Kasutusrendi lepingute kajastamisel tuleb veenduda, kas tegemist on tuvastatava varaga nagu maja, korrus, ladu, auto jne või vara millest kogu saadava tulu saab majandusüksus – need varad tuleb kapitaliseerida.

Töö teises osas vaadeldakse lähemalt IFRS 16 tingitud muutuste mõju BSH Home Appliances AB majandusüksuse näitel, võttes aluseks 2016. majandusaasta bilansi, kasumiaruande ja rahavood. Korrigeeritakse antud aruandeid selliselt, et need vastaks IFRS 16 esitatud arvestuspõhimõtetele ning saadakse arvestuslikud aruanded. Baas- ning arvestuslike aruandeid võrreldes soovitakse jõuda hinnanguni, kas ja millisel määral IFRS 16 sätestatu omab antud majandusüksuse majandustulemustele ja finantsnäitajatele mõju.

Analüüsi tulemusel selgus, et IFRS 16 muudatusest tulenevad muudatused mõjutavad BSH Home Appliances AB majandustulemusi järgnevalt:

Horisontaalanalüüsist selgus, et kõige enam mõjutas IFRS 16 vastav kajastamine aktivas materiaalne põhivara suurenedes 207,28%, suurendades kokku põhivarasid 24,19% ning moodustades kokku varade suurenemise 1,82%. Passiva poole suurenesid pikaajalised laenukohustised ning pikaajaliste laenukohustiste lühiajaline osa, suurendades kokku kohustisi 2,54%.

Vertikaalanalüüsi tulemusena võime näha et põhivarade osakaal kokku varadest kasvas 1,65%, samas kui kokku kohustised osakaal bilansimahust kasvas 0,51%.

Maksevõime suhtarvude analüüsi tulemusel võib hinnata BSH Home Appliances AB likviidseks. IFRS 16 rakendamise mõjul enamus likviidsussuhtarvud vähenesid, kuigi mitte oluliselt. Ainsana jäi muutumatuks raha ja pank % müügituludest, mis on seletatav asjaoluga, et IFRS 16 rakendamine ei avalda mõju raha ja panga näitajatele ega ka müügitulule.

Toimimissuhtarvude analüüsi tulemusena võime hinnata, et IFRS 16 rakendamisel muutusi ei järgnenud varude käibevältes, raha keskmises perioodis ja lühiajalises raharingluses. Vara käibesagedus langes vähesel määral. Olulisel määral langes põhivara käibesiduvus, mis oli tingitud kasutusrendis oleva vara kapitaliseerimisest vastavalt uuele standardile. Äritegevusest rahavoogude genereerimise võime on IFRS 16 muudatustest tingituna kasvanud, kuna rahavoogude muutuste mõju on suurem kui kasutusrendis olevate varade kapitaliseerimisest tulenev muutus varades.

Kapitalistruktuuri suhtarvud näitavad, et BSH Home Appliances AB kasutab suurusjärgus kolm korda enam võõrkapitali kui omakapitali oma tegevuse finantseerimiseks. Mis näitab suhteliselt head finantsvõimendust ning omanike riskide laienemist kreditoridele. IFRS 16 rakendamisel olid mõjutatud kõik kapitalistruktuuri suhtarvud, mis oli tingitud kohustiste osakaalu

suurenemisest kasutusrendis oleva vara kapitaliseerimisel. Võlakordaja ehk kohustiste osatähtsus suurenes 0,51%. Kuigi antud muutus on protsentuaalselt väike võib kohustiste osatähtsuse suurenemine krediteerijate otsuseid kallutada ebasoodsas suunas, arvestades juba niigi suurt võõrkapitali 71,50 protsendilist osatähtsust 2016. aastal. Seda otsust toetab ka mõningane omakapitali võlasiduvuse kasv

Rentaablussuhtarvud näitavad, et BSH Home Appliances AB tegevusmarginaali, tasuvusmarginaali ja omakapitali puhasrentaablust IFRS 16 rakendamine ei mõjuta. Vara rentaabluse arvestamisel IFRS 16 nõuetekohane kasutusrendis oleva vara kajastamine suurendas kogu vara ning sellest tulenevalt 2016. arvestusliku vara rentaablus vähenes, moodustades 12,42%. Seega uue standardikohane kajastamine näitab kaasatud varadelt saadavat kasumit madalamana.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et IFRS 16 standardi rakendamine majandusüksusele BSH Home Appliances AB omab küll mõningast mõju finantsaruannetele ja finantsnäitajatele, aga see mõju on suhteliselt tagasihoidlik.

Lõputöö raames kogutud materjal ning teave leiab rakendamist teistes BSH gruppi kuuluvates majandusüksustes, et viia ka nendes läbi IFRS 16 rakendamisest tingitud muutuste analüüs.

VIIDATUD ALLIKAD

1. IAS 17- Leases – IASB [WWW]
<https://www.iasplus.com/en/standards/ias/ias17> (02.04.2017).
2. IFRS 16 - Leases – IASB [WWW]
http://www.ifrs.org/Current-Projects/IASB-Projects/Leases/Documents/IFRS_16_project-summary.pdf (02.04.2017).
3. **Metsamägi, M** (2016). *Rahvusvahelise rendiarvestuse standardi muudatused ning nende mõju rendilevõtja finantsaruannetele ja finantsnäitajatele*. Magistritöö Tallinn. 98 lk
4. eIFRS 16 - Leases – IASB [WWW]
<http://eifrs.ifrs.org/eifrs/PDFArchive?viewFile=16047> (06.04.2017).
5. **Illisson, R.** (2004). *Finantsanalüüs ja planeerimine*. Printon. Tallinn: Nõu. 451 lk
6. **Aruste, V.** (2007). *Finantsanalüüs: vastused igapäevastele küsimustele*. Haabneeme: Forenia. 171 lk.
7. **Karu, S.** (2000). *Rahakäibe juhtimine; I osa*. Tartu: Rafiko. 240 lk
8. **Alver, J; Reinberg, L.** (2002). *Juhtimisarvestus*; Tallinn: Deebet 431 lk
9. **Sikk, R** (2012). *Aruande koostamine ja analüüs* [WWW]
[http://materjalid.tmk.edu.ee/rita_sikk/.../6.%20Majand_usaastaa_aruanne_ja_ana\[1\].ppt](http://materjalid.tmk.edu.ee/rita_sikk/.../6.%20Majand_usaastaa_aruanne_ja_ana[1].ppt) (10.04.2017).
10. **Gibson, C.H.** (2000). *Financial reporting and analysis using financial accounting information*; South-Western College Publishing 642 pg
11. 1office – *Teeme äri lihtsaks* [WWW]
<https://1office.co/estonia/et/blog/maksumaarad-eestis-soomes-rootsis-ja-inglismaal/>
(20.04.2017).
12. **Teearu, A; Krumm, E.** (2005). *Ettevõtte finantsjuhtimine*; Tallinn: Kirjastus Pegasus 223 lk
13. Likviidsuse ja maksevõime analüüs – Risk 2016. [WWW]
http://wiki.risk.ee/wiki/TER3660:Likviidsuse_ja_maksev%C3%B5ime_anal%C3%BC%C3%BCs
[BCs](#) (14.04.2017)

14. **Bragg,S.M.**(2003). *The new CFO financial leadership manual*; Toim.Haldma,T. OÜ Fontese Kirjastus 341 lk
15. **Brookson,S.**(2001).*Understanding accounts*; Toim. Hayward,A. Dorling Kindersley Raamat 71 lk

LISAD

Lisa 1

BSH Home Appliances AB bilanss tuhat SEK	2015	2016	Arvestuslik 2016
Varad			
Käibevara			
Raha	18 371	1 165	1 165
Nõuded ja ettemaksed	896 578	946 507	946 507
Varud	560 917	484 801	484 801
Kokku käibevara	1 475 866	1 432 473	1 432 473
Põhivara			
Pikaajalised finantsinvesteeringud	103 964	96 225	96 225
Materiaalne põhivara	14 401	13 598	41 784
Immateriaalne põhivara	8 945	6 716	6 716
Kokku põhivara	127 310	116 539	144 725
Kokku varad	1 603 176	1 549 012	1 577 198
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	1 028 664	900 231	900 231
Pikaajaliste kohustiste lühiajaline osa			11 395
Kokku lühiajalised kohustised	1 028 664	900 231	911 626
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised		0	16 791
Eraldised	169 648	207 279	207 279
Kokku pikaajalised kohustised	169 648	207 279	224 070
Kokku kohustised	1 198 312	1 107 510	1 135 696
Omakapital			
Aktiivkapital nimiväärtuses	120 000	120 000	120 000
Kohustuslik reservkapital	24 000	24 000	24 000
Allahindlused põhivarale	1 859	4 597	4 597
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	112 395	97 001	97 001
Aruandeaasta kasum (kahjum)	146 610	195 904	195 904
Kokku omakapital	404 864	441 502	441 502
Kokku kohustised ja omakapital	1 603 176	1 549 012	1 577 198

Lisa 2

BSH Home Appliances AB kasumiaruanne Tuhat SEK	2015	2016	Arvestuslik 2016
Müügitulu	4 822 312	5 069 051	5 069 051
Muud äritulud	259 701	267 618	267 618
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-3 972 763	-4 133 605	-4 133 605
Mitmesugused tegevuskulud	-642 640	-688 049	-676 264
Tööjõukulud	-233 172	-264 471	-264 471
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-6 590	-7 590	-19 375
Muud ärikulud	-80 110	-49 386	-49 386
Kokku ärikasum (kahjum)	146 738	193 568	193 568
Kasum (kahjum) tütar- ja sidusettevõtetelt	39 031	49 839	49 839
Intressikulud	-2 948	-2 556	-2 556
Muud finantstulud ja -kulud	-421	-2 738	-2 738
Kasum(kahjum) enne tulumaksustamist	182 400	238 113	238 113
Tulumaks	-35 790	-42 209	-42 209
Aruandeaasta kasum (kahjum)	146 610	195 904	195 904

Lisa 3

BSH Home Appliances AB Rahavood tuhat SEK	2015	2016	Arvestuslik 2016
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	146 738	193 568	193 568
Korrigeerimised	-55002	9804	9 804
Põhivara kulum ja väärtuse langus	6 590	7 590	19 375
Kokku korrigeerimised	-48 412	17 394	29 179
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	60 252	-51 425	-51 425
Varude muutus	-131 147	76 116	76 116
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	55 040	-132 659	-132 659
Kokku rahavood äritegevusest	82 471	102 994	114 779
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse-ja immateriaalse põhivara soetamisel	-3 315	-4 970	-4 970
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	16 581	7 739	7 739
Laekunud dividendid	38 156	39 031	39 031
Kokku rahavood investeerimistegevusest	51 422	41 800	41 800
Rahavood finantseerimistegevusest			
Kapitali- (kasutus) rendi põhiosa tagasimaksud			-11 785
Makstud dividendid	-150 000	-162 000	-162 000
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-150 000	-162 000	-173 785
Kokku rahavood	-16 107	-17 206	-17 206
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	34 478	18 371	18 371
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-16 107	-17 206	-17 206
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	18 371	1 165	1 165

Lisa 4

BSH Home Appliances AB bilanss	2015-2016		2016- 2016 arvestuslik	
	Horisontaalne		Horisontaalne	
	Muutus absol	Muutus %	Muutus absol	Muutus %
Varad				
Käibevara				
Raha	-17 206	-93,66%	0	0,00%
Nõuded ja ettemaksud	49 929	5,57%	0	0,00%
Varud	-76 116	-13,57%	0	0,00%
Kokku käibevara	-43 393	-2,94%	0	0,00%
Põhivara				
Pikaajalised finantsinvesteeringud	-7 739	-7,44%	0	0,00%
Materiaalne põhivara	-803	-5,58%	28 186	207,28%
Immateriaalne põhivara	-2 229	-24,92%	0	0,00%
Kokku põhivara	-10 771	-8,46%	28 186	24,19%
Kokku varad	-54 164	-3,38%	28 186	1,82%
Kohustised ja omakapital				
Kohustised				
Lühiajalised kohustised				
Võlad ja ettemaksud	-128 433	-12,49%	0	0,00%
Pikajaliste kohustiste lühiajaline osa	-169 648	-100,00%	11 395	
Kokku lühiajalised kohustised	-128 433	-12,49%	11 395	1,27%
Pikaajalised kohustised				
Laenukohustised	0		16 791	
Eraldised	37 631	22,18%	0	0,00%
Kokku pikaajalised kohustised	37 631	22,18%	16 791	8,10%
Kokku kohustised	-90 802	-7,58%	28 186	2,54%
Omakapital				
Aktsiakapital nimiväärtuses	0	0,00%	0	0,00%
Kohustuslik reservkapital	0	0,00%	0	0,00%
Allahindlused põhivarale	2 738	147,28%	0	0,00%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-15 394	-13,70%	0	0,00%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	49 294	33,62%	0	0,00%
Kokku omakapital	36 638	9,05%	0	0,00%
Kokku kohustised ja omakapital	-54 164	-3,38%	28 186	1,82%

Lisa 5

BSH Home Appliances AB kasumiaruanne	2015-2016		2016- 2016 arvestuslik	
	Horisontaalnalüüs		Horisontaalnalüüs	
	Muutus absol	Muutus %	Muutus absol	Muutus %
Müügitulu	246 739	5,12%	0	0,00%
Muud äritulud	7 917	3,05%	0	0,00%
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-160 842	4,05%	0	0,00%
Mitmesugused tegevuskulud	-45 409	7,07%	11 785	-1,71%
Tööjõukulud	-31 299	13,42%	0	0,00%
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-1 000	15,17%	-11 785	155,27%
Muud ärikulud	30 724	-38,35%	0	0,00%
Kokku ärikasum (kahjum)	46 830	31,91%	0	0,00%
Kasum (kahjum) tütar- ja sidusettevõtetest				
Intressikulud				
Muud finantstulud ja -kulud	-2 317	550,36%	0	0,00%
Kasum(kahjum) enne tulumaksustamist	55 713	30,54%	0	0,00%
Tulumaks	-6 419	17,94%	0	0,00%
Aruande aasta kasum (kahjum)	49 294	33,62%	0	0,00%

Lisa 6

BSH Home Appliances AB bilanss	Vertikaalanalüüs				
	2015	2016	Arvestuslik 2016	Muutus absol	Muutus %
Varad					
Käibevara					
Raha	1,15%	0,08%	0,07%	-1,07%	-93,55%
Nõuded ja ettemaksed	55,93%	61,10%	60,01%	4,09%	7,31%
Varud	34,99%	31,30%	30,74%	-4,25%	-12,15%
Kokku käibevara	92,06%	92,48%	90,82%	-1,23%	-1,34%
Põhivara					
Pikaajalised finantsinvesteeringud	6,48%	6,21%	6,10%	-0,38%	-5,92%
Materiaalne põhivara	0,90%	0,88%	2,65%	1,75%	194,93%
Immateriaalne põhivara	0,56%	0,43%	0,43%	-0,13%	-23,68%
Kokku põhivara	7,94%	7,52%	9,18%	1,23%	15,55%
Kokku varad	100,00%	100,00%	100,00%	0,00%	0,00%
Kohustised ja omakapital					
Kohustised					
Lühiajalised kohustised					
Võlad ja ettemaksed	64,16%	58,12%	57,08%	-7,09%	-11,04%
Pikajaliste kohustiste lühiajaline osa	10,58%	0,00%	0,72%	-9,86%	-93,17%
Kokku lühiajalised kohustised	64,16%	58,12%	57,80%	-6,36%	-9,92%
Pikaajalised kohustised					
Laenukohustised	0,00%	0,00%	1,06%	1,06%	
Eraldised	10,58%	13,38%	13,14%	2,56%	24,19%
Kokku pikaajalised kohustised	10,58%	13,38%	14,21%	3,62%	34,25%
Kokku kohustised	74,75%	71,50%	72,01%	-2,74%	-3,66%
Omakapital					
Aktsiakapital nimiväärtuses	7,49%	7,75%	7,61%	0,12%	1,65%
Kohustuslik reservkapital	1,50%	1,55%	1,52%	0,02%	1,65%
Allahindlused põhivarale	0,12%	0,30%	0,29%	0,18%	151,36%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	7,01%	6,26%	6,15%	-0,86%	-12,27%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	9,14%	12,65%	12,42%	3,28%	35,82%
Kokku omakapital	25,25%	28,50%	27,99%	2,74%	10,85%
Kokku kohustised ja omakapital	100,00%	100,00%	100,00%	0,00%	0,00%

Lisa 7

BSH Home Appliances AB kasumiaruanne	Vertikaalanalüüs				
	2015	2016	Arvestuslik 2016	Muutus absol	Muutus %
Müügitulu	100,00%	100,00%	100,00%	0,00%	0,00%
Muud äritulud	5,39%	5,28%	5,28%	-0,11%	-1,97%
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-82,38%	-81,55%	-81,55%	0,84%	-1,02%
Mitmesugused tegevuskulud	-13,33%	-13,57%	-13,34%	-0,01%	0,11%
Tööjõukulud	-4,84%	-5,22%	-5,22%	-0,38%	7,90%
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-0,14%	-0,15%	-0,38%	-0,25%	179,70%
Muud ärikulud	-1,66%	-0,97%	-0,97%	0,69%	-41,35%
Kokku ärikasum (kahjum)	3,04%	3,82%	3,82%	0,78%	25,49%
Kasum (kahjum) tütar- ja sidusettevõtetele					
Intressikulud					
Muud finantstulud ja -kulud	-0,01%	-0,05%	-0,05%	-0,05%	518,70%
Kasum(kahjum) enne tulumaksustamist	3,78%	4,70%	4,70%	0,91%	24,19%
Tulumaks	-0,74%	-0,83%	-0,83%	-0,09%	12,19%
Aruande aasta kasum (kahjum)	3,04%	3,86%	3,86%	0,82%	27,12%

Lisa 8

BSH Home Appliances AB suhtarvud	2015	2016	Arvestuslik 2016
Likviidsussuhtarvud			
Käibekapital	447 202	532 242	520 847
Raha ja pank % müügituludest	1,39%	0,08%	0,08%
Likviidsuskordaja	0,89	1,05	1,04
Lühiajaliste kohustuste kate %	1,43%	1,59%	1,57%
Toimimissuhtarvud			
Varude käibevalde		37,65	
Raha keskmine laekumisperiood		30	
Keskmine tasumisperiood		55,6	
Lühiajaline raharinglus		12,15	
Vara käibesagedus		3,22	3,19
Põhivara käibesiduvus		41,58	5,8
Äritegevuse rahavood % varadest	5,14%	6,65%	7,28%
Kapitalstruktuuri suhtarvud			
Omandikordisti e finantsvõimendus	3,96	3,51	3,57
Võlakordaja e. kohustuste osatähtsus	74,75%	71,50%	72,01%
omakapitali võlasiduvus	2,96	2,51	2,57
Omakapitali osatähtsus	0,25	0,29	0,28
Rahavood äritegevusest % kohustustest	6,88%	9,30%	10,11%
Tegevuse marginaalid ja rentaablussuhtarvud			
Tegevuse marginaal	3,78%	4,70%	4,70%
Tasuvusmarginaal %	3,04%	3,86%	3,86%
Vara rentaablus	9,14%	12,65%	12,42%
Omakapitali puhasrentaablus ROE%	36,21%	44,37%	44,37%

SUMMARY

THE INFLUENCE OF IFRS 16 ON ECONOMIC RESULTS AND FINANCIAL INDICATORS OF BSH HOME APPLIANCES AB

Katre Migur

Language:	Estonian	Figures:	
Pages:	38	Tables:	1
References:	15	Appendixes:	8

Keywords: leases, IFRS 16, off-balance leases, ratio, financial indicators.

January 2016 an amendment of the law IFRS 16 was passed and it shall apply to all economic units who implement International Financial Reporting Standard (hereinafter IFRS).

The subject is topic and the introduction of this new standard will lead to changes in balance sheet, income statement as well in cash flow, transferring the lease of assets and liabilities that where up till now reflected as off-balance to main reports and making the information more accessible to external consumers of information and data more comparable.

The aim of the current work is to assess whether and to what extent changes of the IFRS 16 economic reports and a different financial indicators affect recognition of operating lease receivables.

The first chapter introduces the economic unit BSH Home Appliances AB, on which is based the analysis of changes in the standard. BSH belongs to the BSH Hausgeräte GmbH group, which is one of the largest manufacturer of home appliances in Europe and occupies the second place in the worldwide market.

The second point of the first chapter provides an overview of the Standard IFRS 16 and Standard IAS 17 which the new standard will replace, and the need for the establishment of standard.

The new standard IFRS 16 regulates the reflection requirements of the assets used under the operating leases, which become similar to reflection requirements of the capital lease stated in Standard IAS 17. Assets which conform to terms of operating lease is capitalized as assets or capital assets. Deferred payments are recorded either as short- or long-term liabilities.

One must be convinced, whether it is an identifiable asset, such as a house, an apartment, a warehouse, a car, etc. or an asset of which the total revenue will belong to an economic unit, when reflecting the operating lease contracts – these assets must be capitalized.

In the second part of the current work author is examining closely the impact of changes conditioned upon the IFRS 16 on the example of BSH Home Appliances AB on the basis of the balance sheet, income statement and cash flow from 2016. The reports are corrected in such a manner that they meet the accounting policy presented in the IFRS 16 and thus are obtained estimated reports. Through the comparison of base and estimated reports is aimed to assess whether and to what extent IFRS 16 has an impact to the unit's financial performance and financial indicators.

It was founded in the study that amendments arising from the changes of IFRS 16 affect BSH Home Appliances AB economic unit subsequently:

Horizontal analysis revealed, that when reflecting in correspondence to the IFRS 16 the most affected were assets, the tangible assets increased 207.28%, increasing the total of the capital assets 24.19%, amounting to a total increase in assets by 1.82% on the liabilities increased the long-term loan liabilities and the current portion of the long-term loan liabilities increasing the total of liabilities by 2.54%.

Due to the vertical analysis we can see that the share of capital assets in total assets increased 1.65%, although share of total liabilities in balance sheet total increased 0.51%.

Solvency ratio of BSH Home Appliances AB on the basis of the analysis may be evaluated to be liquid. Implementation of the IFRS 16 the majority of the liquidity ratios decreased, although not significantly. Unchanged has only remained the % of cash and bank from sales revenues, which is explained by the fact that the implementation of IFRS 16 has no effect on cash and bank indicators nor the sales revenue.

As a result of the analysis of operating ratio one is able to assess that implementation of IFRS 16 no changes followed in the stock turnover, average collection period and short term financial circuit. Assets turnover rate decreased slightly. A substantially decreased the turnover of capital assets, which was the result of capitalization of the operating assets in accordance to the new standard. Generating capacity of the cash flow coming from operating activities has increased due to the amendments of IFRS 16, because the impact of the changes in cash flow is greater than change in assets coming from the capitalization of operating leases assets.

Capital structure ratios indicate that the implementation of the IFRS 16 affected all the capital structure ratios of BSH Home Appliances AB. Debt ratio, i.e. the proportion of the increase in liabilities by 0.51% and decrease in the share of equity can be explained with the increase in the share of foreign capital. Although this change is small in percentage terms, the increase in the share of liabilities may tilt the creditors decisions unfavourably given to the importance of the already large share of foreign capital 71.50% in 2016. This decision was also supported by a slight increase in the debt to equity ratio.

Profitability ratios indicate that BSH Home Appliances AB operating margin, profit margin and the equity net margin were not affected by the implementation of IFRS 16. During the calculation of asset profitability IFRS 16 proper reflection of the assets operating leases increased total assets and, consequently, the return on estimated assets in 2016, accounting for 12.42%. Thus, reflecting in accordance to the new standard shows the profit received from the assets were lower.

In conclusion, the implementation of the Standard IFRS 16 on economic unit BSH Home Appliances AB possesses some impact on the financial statements and the financial parameters, however, this effect is relatively modest.

Deklareerin, et käesolev lõputöö, mis on minu iseseisva töö tulemus, on esitatud Tallinna Tehnikaülikooli diplomi taotlemiseks ning selle alusel ei ole varem taotletud akadeemilist kraadi ega diplomit.

Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, põhimõttelised seisukohad, kirjanduslikest allikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

Autor: .....
(Katre Migur, 26. mai 2017)

Üliõpilaskood: 062778BDMR

Töö vastab kehtivatele nõuetele.

Juhendaja: .....
(Pille Kaarlõp MA, ... 2017)

Kaitsmisele lubatud: ”.....” 2017

TTÜ TK kaitsmiskomisjoni esimees:

.....
(nimi, allkiri)